



**Хорове**

**Виконавство**

Міністерство освіти і науки України  
Житомирський державний університет імені Івана Франка

# **ХОРОВЕ ВИКОНАВСТВО**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Житомир – 2024

УДК 78.087.68(075.8)

Рекомендовано до друку Вченою радою Житомирського державного  
університету імені Івана Франка протокол 5 від 29 2024 р.

**Рецензенти:**

**Чернікін О.В.** – головний хормейстер Харківського Національного академічного театру опери і балету ім. М. Лисенка, заслужений діяч мистецтв України.

**Вацек О.О.** – заслужений діяч мистецтв України, заслужений діяч культури України, художній керівник та диригент академічної хорової капели «Орея».

**Яремчук О.М.** – заслужений артист України, старший викладач кафедри мистецької освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Хорове виконавство: навчальний посібник : уклад. І.О. Цюряк, Н.С. Борисенко, І.В. Грушак. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2024. 120 с.

Зміст навчального посібника включає хорові твори різного ступеня складності, що можуть використовуватися у творчому репертуарі як досвідчених виконавських колективів, так і аматорських. Твори представлено у двох розділах: *a cappella* та з супроводом. У посібнику містяться цікаві факти створення й виконання творів, що є насправді пізнавальним, адже він рекомендується для здобувачів мистецьких спеціальностей закладів вищої освіти, керівників та учасників творчих виконавських колективів, а також усім, хто цікавиться хоровим виконавством.

© Цюряк І.О., Борисенко Н.С., Грушак І.В. 2024

## ЗМІСТ

Передмова .....	4
Вступ .....	6
Боже, Україну збережи! Муз. і сл. Т. Петриненка .....	8
<b>РОЗДІЛ I. Твори a cappella</b>	
Сіно моє, сіно. Українська народна пісня в обр. М. Леонтовича.....	11
Ой чий то кінь стоїть. Українська народна пісня в обр. А. Авдієвського .....	13
Косив батько, косив я. Українська народна пісня в обр. Ю Вялова.....	14
Ой, діброво – темний гаю. Муз. Я Степового, сл. Т. Шевченка.....	16
Ой у полі криниченька. Українська народна пісня в обр. М. Колесси.....	17
На небі зірка. Галицька колядка.....	18
Ой в Єрусалимі рано задзвонили. Щедрівка в обр. Я. Яциневича.....	20
Купальська. Муз. і сл. В Шинкарука, аранж. для хору В. Федорченка.....	23
Бурхливая річка. Муз. О. Яковчука, сл. Б. Грінченка.....	24
Чорнобривці. Муз. В. Верменича, сл. М. Сингаївського.....	28
Prende la vela. Arr. Lucho Bermudez.....	35
Every time I feel the spirit. Spirituals Arr. William L. Dawson.....	44
KANGAKUDUMISE LAUL. Estonian folk song Arr. Eduard Oja.....	46
We will rock you. Words and Music by BRIAN MAY.....	51
<b>РОЗДІЛ II. Твори з супроводом</b>	
Розляглись тумани. Муз. І. Сльоти, . . . . .	53
Садок вишневий коло хати. Муз. Б. Вахняніна, сл. Т Шевченка.....	56
Як кума до куми. Українська народна пісня, в обр. М. Чембержі, аранжування для жіночого хору І. Цюряк.....	63
Як кума до куми (партія ф-но).....	66
Silent Night! F. Gruber J. Mohr.....	71
Україно моя! Муз. Є Станковича, сл. А. Навроцького.....	77
Цікаві факти про твори .....	87
Відомості про укладачів .....	118



**Співай старанно у хорі.  
Це зробить із тебе гарного музиканта.  
Роберт Шуман.**

## **ПЕРЕДМОВА**

Для тих, хто не знає, хорове виконавство – це неймовірна форма мистецтва, яка не лише об'єднує людей завдяки силі гармонійних голосів, але й допомагає людям досягти високого рівня музикальності та звучання співочого голосу. Незалежно від того, початківець Ви чи досвідчений співак, завжди є методи, які можна застосувати, щоб покращити свої здібності та вивести власний хоровий спів на нові висоти. Існує безліч способів, за допомогою яких ми можемо перетворити виступ колективу виконавців з хорошого на чудовий.

Надамо декілька найкращих порад, як зробити ваш хор WOW фактором!

І ось п'ять головних з них:

*Техніка.* Створення фантастичного виступу з Вашим хором полягає в усіх деталях. Працюючи зі своїм хором на репетиціях, щоб розвивати їхні вокальні техніки та усвідомлювати ці техніки, Ви спостерігатимете, як вони стають сильнішими. Це потребує часу, але за допомогою ретельно підготовленого розспівування та вправ Ви можете навчити своїх співаків основним елементам. Це включає: техніку дихання, розвиток діапазону, створення чіткості дикції за допомогою відкритих форм рота та розміщення щелепи спереду, а також важливість правильної постави тощо. Коли ці прийоми почнуть формувати хороші звички у Вашому хорі, Ваша наполеглива праця окупиться кращою якістю звуку та співаками, які і виглядають, і звучать впевнено.

*Залучення аудиторії.* Репетиції – це не лише вивчення музики. Обов'язково виділіть час для роботи над виконавськими навичками з хором. Навчіть їх дивитися на аудиторію, а не зосереджуватися лише на керівникові. Хоча справді важливо, щоб хор мав контакт зі своїм диригентом і це може бути надто спокусливо – зробити це просто, щоб не дивитися на нього. Якщо Ви використовуєте партитуру, практикуйте дивитися вгору над партитурою, а не ховати голову в них протягом більшої частини виконання. Ви можете зробити цей тип навчання навичкам виконання веселим, демонструючи деякі заборони під час репетиції та ставлячи своєму хору запитання про те, що вони очікують побачити, будучи членом аудиторії. Така підготовка співаків до виступу також допоможе їм почуватися впевненіше на сцені.

*Накопичення виконавських навичок.* Проводячи репетиції своїх творів, не залишайте поза увагою речі, які не є на перший погляд провідними, якими б маленькими вони не були. Крихітні елементи, такі, як м'яке поєднання нот,

одночасне дихання на початку композиції або досягнення ідеального динамічного поєднання між лінією мелодії та гармонією тощо можуть насправді змінити якість виконання. Опрацьовуючи щоразу більший масштаб завдань, детально охоплюйте конкретну область, а потім знову зменшуйте її, знову й знову поєднуючи її з фрагментом у цілому.

*Охайний вигляд.* Ми й на хвилину не стверджуємо, що те, як виглядає хор, обов'язково вплине на звучання, хоча віримо, що коли виконавець добре виглядає на сцені, то він почувається більш впевненіше. Проте, хочемо підкреслити, що незалежно від того, чи носите Ви повсякденну уніформу з футболками, чи більш офіційну з костюмами, чи вечірнім одягом, цілісний акуратний образ краще сприйматиметься аудиторією та виглядатиме більш професійно й презентабельно. Слідкуйте за формою, яку одягає Ваш хор. Ви можете виявити, що вам потрібно, регулярно нагадуючи своєму хору про єдині правила, щоб стандарти не змінювалися. Переконайтеся, що Ви також дотримуетесь цього, оскільки керівник завжди має виглядати акуратно і стильно.

*Спів від душі.* Вирішальним для фантастичного виступу є зв'язок з музикою, яку співає ваш хор. Ви могли б забезпечити найкраще технічне виконання, але якщо це йде не від серця, аудиторія не буде з ним пов'язана настільки, наскільки могла б. Подумайте про тему й емоційність твору, яку задумував письменник чи композитор, обговоріть це зі своїм хором, щоб вони почали думати про спів як про передачу історії, емоцій чи ідеї. Їм не обов'язково бути в змозі ідентифікувати себе з темою, але виконання твору з симпатією до його задуму створить додаткову магію на сцені.

На сьогодні світове та українське хорове виконавство початку XXI століття впевнено презентує різноманітність у симбіозі художньо–стильових систем, в орудуванні різними інтонаційно–жанровими формами, засобами й специфікою музичного мовлення, що, в свою чергу, є дієвим чинником формування соціокультурних орієнтирів сучасного людства. Нехай вислів відомого диригента та коуча у сфері лідерства Ітая Тальгама стане Вашим правилом досягнення будь–якої творчої мети: «Краща порада, котру можна дати людині, яка хоче розвиватися, – почати мислити поняттями «розширення» та «прийняття», а не «виключення» та «відмови» від будь яких якостей».

**З особистого досвіду роботи доцента  
Житомирського державного університету  
імені Івана Франка  
Ірини ЦЮРЯК**

## ВСТУП

Хорове виконавство – це виклик, який вимагає відданості, проте ця справа дуже корисна, а кожен колектив виконавців потребує керівника, який би надихав, навчав і керував ним, людина, який притаманні всілякі сучасні музичні, соціальні та адміністративні навички.

Отримана з колективних знань і спостережень досвідчених практиків у цій галузі, **мета посібника** полягає у створенні репертуарної основи для змістовного та якісного музичного досвіду керівника хору, який повинен критично і ретельно обирати репертуар, а надалі – закріплювати виконавські навички у співаків, що слугуватиме інвестицією в їх подальший практичний мистецький і творчий розвиток.

Розроблений як для досвідчених лідерів виконавських колективів, так і для новачків–аматорів, укладачами посібника пропонуються твори, що систематизовано у два розділи: I розділ – твори *a cappella*, II розділ – твори з супроводом, щоб кожен міг обрати та бути впевненим щодо майстерності їх виконання і надалі – отримувати задоволення від співу, збагачувати та надихати слухачів.

### **Основні завдання освітньої компоненти «Хорове виконавство»:**

- Розвиток загальної музичної культури співаків, їх творчих здібностей, виховання інтересу до хорового виконавства.
- Формування майбутнього фахівця як особистості, розвиток музично–аналітичного мислення, навичок самостійної роботи.
- Засвоєння здобувачами необхідних методичних прийомів вивчення та демонстрації хорового твору, формування вміння використовувати навички виконавської інтерпретації та комплексу знань у досягненні художньої виразності при виконанні твору.
- Здобуток досвіду історично усталених методів хорового виконавства в їхній наступності.
- Підготовка здобувачів до роботи з хором, подальше удосконалення практичних навичок і прийомів репетиційної роботи над хоровим твором.

### **Компетентності:**

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 1. Здатність спілкування іноземною мовою.

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з

естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики / звукорежисерської практики обробки звуку.

СК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

СК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Освітня компонента «Хорове виконавство» передбачає проведення практичних занять, самостійну роботу, що включає опрацювання відео–зразків, відвідування репетицій творчих колективів, виконання індивідуальних завдань, підготовку музичних презентацій тощо, які сприятимуть з одного боку, якісному становленню голосів, а з другого, що, безумовно, є важливим – здійснення музичного контролю над цим процесом.

Посібник містить цікаві факти з історії створення та виконання творів, які увійшли до даного посібника, а також відомості про укладачів.

# Господи, помилуй нас

Муз. і сл. Т.Петриненка

**Широко**  
*tr*

С.  
А.

По - ми - луй Гос - по - ди, по - ми - луй Гос - по - ди, по - ми - луй

Т.  
Б.

по - ми - луй

нас.

3

Гос - по - ди, по - ми - луй нас, по - ми - луй нас.

нас нас.

**Сопрано соло**  
*mf*

6

Зна-віть на ос-тан-нім ру-бе-жі про-мін-ь ві-ри в нас ще не по - гас.

*p*

Гос - по - ди, по - ми - луй, Гос - по - ди, по - ми - луй,

*p*

10

*mf*

Бо-же, У - кра-ї - ну збе-ре-жи, збе-ре-жи, Гос-по-ди, по-ми-луй нас, по-ми-луй.

*mf*

14

Із ко-лін під-ня-тись по-мо-жи нам і-бла-го-сло-ви у доб-рий час.

18

збе-ре - жи, Гос-по-ди, по-ми-луй нас, по-ми-луй.

Бо-же, У-кра-ї-ну збе-ре - жи,

22

2. по-ми-луй, Гос - по - ди, по - ми - луй, нас, по-ми-луй. Гос - по-ди, по-ми-луй, Гос - по-ди, нас, по-ми-луй, Гос-по-ди, по-ми - луй, Гос-по-ди, по-ми - луй,

Гос-по-ди, по-ми - луй нас, по-ми - луй, по-ми-луй,

25

по - ми - луй нас, по-ми-луй нас, Гос - по - ди, по-ми - луй,

28

Гос - по - ди

Гос - по - ди, по - ми - луй,  
Гос - по - ди

Гос - по - ди, по - ми - луй

нас.

Гос - по - ди по - ми - луй,

В наших грудях кулі і ножі,  
Нас розп'ято й знищено не раз,  
Боже, Україну збережи,  
Господи, помилуй нас.  
І з колін піднятих поможи  
І благослови у добрий час  
Боже, Україну збережи,  
Господи, помилуй нас.

#### Приспів (2)

Наші душі нидіють в іржі,  
Але промінь віри не погас,  
Боже, Україну збережи,  
Господи, помилуй нас.  
Грішні діти – діти не чужі,  
Отче наш, почув їх щирий глас,  
Боже, Україну збережи,  
Господи, помилуй нас.

#### Приспів (2)



a cappella

# СІНО МОЄ, СІНО

Українська народна пісня.

Обробка М.Леонтовича

С.  
А.

Сі - но, мо - є, сі - но,

4

С.  
А.

по - під сі - ном во - да.

7

С.  
А.

Пла - ка - ла дів - чи - на

Т.  
Б.

10

С.  
А.

як бу - ла мо - ло - да.

Т.  
Б.

13

С.  
А.

Пла - ка - ла дів - чи - на

Т.  
Б.

16

С.  
А.

як бу - ла мо - ло - да.

Т.  
Б.

Сіно моє, сіно, попід сіном вода,  
Плакала дівчина, як була молода.

Плаче дівка, плаче, личенько марнує,  
Знати по дівчині, віночка жалкує.

Не жаль мені вінка, ні жодної речі,  
Розпустила коси аж по самі плечі.

Коси розпустила, плечі устелила,  
Вийшла за нелюба, жалю наробила.

Ой, жалю мій, жалю з гореньком й печаллю,  
Прийшов нелюбонько, заліг всюю лаву.

А приїхав милий, не має де сісти,  
Туга на серденьку, що не можу знести.

А приїхав милий сивим конем на двір,  
А висипав грошей сім талярів на стіл.

Возьми, моя мила, ті гроші в хустину,  
Бо тебе я, мила, та на рік покину.

Ой, возьми, мій милий та з собою гроші,  
Та купи для мене, що є найдорожче.

Полотняний фартух, червона спідниця.  
Вчора була дівка, се вже молодиця.

Краще, мій миленький, навек розпрощайся.  
Я вже молодиця. Здоров оставайся.

# Ой чий то кінь стоїть

Українська народна пісня

обробка А.Авдієвського

Повільно

*mf* Баритон соло \*)



1. Ой чий то кінь сто - їть, що си - ва гри - вонь - ка.  
2. Ой не так дів - чи - на, як бі - ле ли - чень - ко.  
3. Дів - чи - на пі - ді - йшла, ру - чень - ку по - да - ла.

7 *mf* 1, 2.

С  
А

Спо-до-ба - лась ме-ні, спо-до-бо - лась ме-ні та - я дів - чи-нонь - ка.  
По - дай же, дів - чи-но, по - дай же, гар - на - я, на ко - ня ру - чень - ку.  
Ой луч-че б я бу-ла, ой луч-че б я бу-ла ко-хан-ня не зна

Т  
Б

14 3.

ла. 4. Ко - хан - ня, ко - хан - ня зве - чо - ра до - ран - ня,

Підголосок  
21 *mf*

як со-неч - ко зі - йде, як со-неч - ко зі - йде, ко-хан-ня ві - ді - йде.

\*У третьому куплеті альт соло

# Косив батько, косив я

## Українська народна пісня

обр. Ю. Вялова

**Повільно**

Т.  
Б.

Ко - сив бать - ко, ко - сив я, тай ви - ко - сив со - ло - в'я.

9 *con moto*

Со - ло - вей у са - ду тьох да тьох, ка - на - ре - еч - ка...

15 *Швидко*

Ро - ман ко - сить, Гап - ка в'я - же, Ка - те - ри - на за - гри - ба,

19

Гриць - ко во - ли на - пу - ва - є, Ган - на во - ду під - тя - га.

23

Ой, мам - цю, люб - лю Гри - ця, Гриць на ко - ни - ку вер - тить - ся  
Ой, люб - лю Гри - ця. Гриць вер - тить - ся

Люб - лю Гри - ця. Гриць вер - тить - ся.

Косив батько, косив я

The image shows a musical score for the song 'Косив батько, косив я'. It consists of two systems of music. The first system starts at measure 27 and ends at measure 32. The second system starts at measure 30 and ends at measure 35. The music is written in a 2/4 time signature with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The vocal line is in the treble clef, and the piano accompaniment is in the bass clef. The lyrics are written below the vocal line. The first system has two endings: the first ending leads to measure 30, and the second ending leads to measure 32. The second system has two endings: the first ending leads to measure 35, and the second ending leads to measure 35.

27 і со - роч - ка до ли - ця, люб - лю Гри - ця

30 мо - лод - ця. //люб - лю Гри - ця мо - лод - ця!

хлопці: Косив батько, косив я  
Та й викосив ... солов'я

приспів

:  
разом: Соловей у саду тьох да тьох.  
Канареечка ...  
Роман косить, Гапка в'яже  
Катерина загіба  
Грицько воли напуває,  
Ганна воду підтяга.  
Ой, мамо, люблю Гриця  
Гриць на конику вертиться  
І сорочка до лица  
Люблю Гриця молодця!

дівчата: Та й послала мене мати  
До криниці воду брати

приспів.

Там зустрілася з Іванком  
Та й простояла до ранку.

приспів

хлопці: Батько в руки взяв нагайку  
Не стояла щоб до ранку.

приспів.

# Ой, діброво - темний гаю

муз. Я. Степового  
сл. Т. Шевченка

Moderato

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It consists of a vocal line (A) and a piano accompaniment (C). The tempo is marked 'Moderato'. The score is divided into four systems, each with a measure number (1, 5, 9, 13) at the beginning. The lyrics are in Ukrainian and are written below the vocal line. The piano accompaniment features a steady bass line and chords in the right hand. The first system includes two vocal lines: the first line is the main melody, and the second line is a lower register version of the same melody, marked 'mp'. The second system is marked 'mf'. The third and fourth systems continue the melody and accompaniment. The score ends with a double bar line and repeat dots.

1. Ой, діб - ро - во - тем - ний га - ю, те - бе о - дя - га - є  
2. На - ди - вив - шись на до - лень - ку лю - бу, мо - ло - ду - ю,

три - чі на рік... Ба - га - то - го багь - ка со - бі ма - єш.  
возь - ме ї - ї та й о - го - рне в ри - зу зо - ло - ту - ю,

Раз ук - ри - є те - бе ряс - но зе - ле - ним по - кро - вом, - -  
і спо - ви - є до - ро - го - ю бі - ло - ю га - бо - ю, - -

аж сам со - бі ди - ву - єть - ся на сво - ю діб - ро - ву.  
та й спать ля - же, вто - мив - ши - ся тур - бо - ю та - ко - ю.

# Ой у полі криниченька

Українська народна пісня

Обр.М.Колесси

C.  
A.

Ой у по - лі кри - ни - чень - ка, там хо - лод - на

T.

Ой у по - лі кри - ни - чень - ка, там хо - лод - на

Б.

4

во - ди - чень - ка, там хо - лод - на во - ди - чень - ка.

во - ди - чень - ка, там хо - лод - на во - ди - чень - ка.

. | (2)

, | (2)

, | (2)


, | (2)


, | (2)




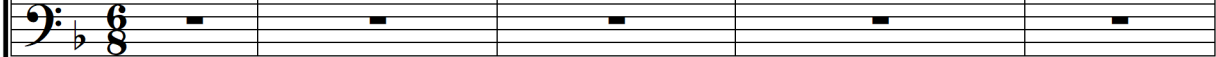
# На небі зірка


## Галицька колядка


C.  На не-бі зір - ка яс-на за-ся - ла, світ лю-бим сяс - вом спо - ви - ла.

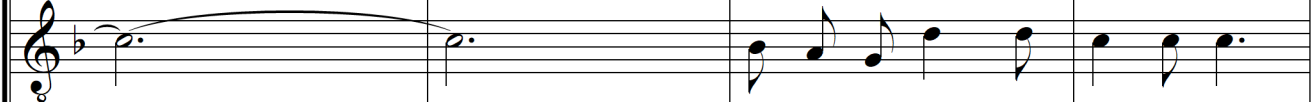
A.  На не-бі зір - ка яс-на за-ся - ла, світ лю-бим сяс - вом спо - ви - ла.

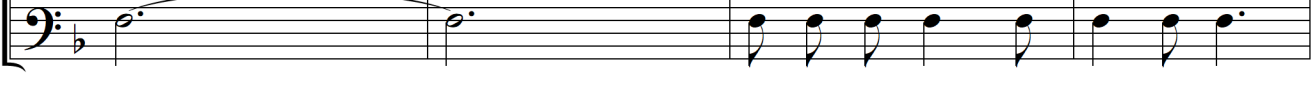
T. 

B. 

6  
C.  Хви - ля спа - сен - ня нам за - ві - та - ла, Ді - ва днесь си - на зро - ди - ла.

A.  Хви - ля спа - сен - ня нам за - ві - та - ла, Ді - ва днесь си - на зро - ди - ла.

T.  Ді - ва днесь си - на зро - ди - ла.

B.  Ді - ва днесь си - на зро - ди - ла.

C. Щоб зем - лю з не - бом в од - но злу - чи - ти, Хрис - тос ро - див - ся, сла - ві - те!

A. Щоб зем - лю з не - бом в од - но злу - чи - ти, Хрис - тос ро - див - ся, сла - ві - те!

T. Щоб зем - лю з не - бом в од - но злу - чи - ти, Хрис - тос ро - див - ся, сла - ві - те!

Б. Щоб зем - лю з не - бом в од - но злу - чи - ти, Хрис - тос ро - див - ся, сла - ві - те!

To Coda

C. Хрис - тос ро - див - ся, сла - ві - те! - Хрис - тос ро - див - ся, Сла - ві - те!

A. Хрис - тос ро - див - ся, сла - ві - те! Хрис - тос - ро - див - ся, Сла - ві - те!

T. Хрис - тос ро - див - ся, сла - ві - те! Хрис - тос - ро - див - ся, Сла - ві - те!

Б. Хрис - тос ро - див - ся, сла - ві - те! Хрис - тос ро - див - ся, Сла - ві - те!



Ой в Єрусалимі рано задзвонили

9

S. ли - мі ра - но за - дзво - ни - ли. Щед - рий *p*  
 рі - я по са - ду хо - ди - ла. *p*

T. дiнь - бом, дiнь - бом, дiнь - бом, дiнь - бом, дiнь - бом, Щед - рий *p*

B. бом, бом, бом, бом, бом, *p*

11

S. ве - чiр, доб-рий ве - чiр, доб-рим лю - дям на здо - ро - в'я. Дiнь, дiнь, дiнь, *p* *f*

T. ве - чiр, доб-рий ве - чiр, доб-рим лю - дям на здо - ро - в'я. *p* *f*

B. *p* *f*

16

S. ді-лінь, ді-лінь, ді-лінь, ді-лінь, ді-лінь, ді-лінь, ді-лінь, ді-лінь, ді-лінь, ді-лінь, ді-лінь, ді-лінь, *mp* *cresc.*

T. ді-лінь, ді-лінь, ді-лінь... ді - лінь, ді - лінь, ді - лінь, *mp*

B. дінь - бом, дінь - бом, дінь - бом, *mf*

Ой в Єрусалимі рано задзвонили

19

S. *f* 3. По са - ду хо -  
4. Си - на по - ро -

T. дiнь - бoм, дiнь - бoм, дiнь - бoм...

Br. *f* *cresc.* бoм, бoм, бoм, бoм, бoм, бoм,

21

S. *p* Щед - рий

T. ди - ла, Си - на по - ро ди - ла. Щед - рий  
ди - ла, на ру - ках но си - ла. *p*

Br. бoм, бoм, бoм, Щед - рий *p*

23

S. *p* *f* ве - чiр, доб - рий ве - чiр, доб - рим лю - дям на здо ро - в'я.

T. ве - чiр, доб - рий ве - чiр, доб - рим лю - дям на здо ро - в'я. *f*

Br. ве - чiр, доб - рий ве - чiр, доб - рим лю - дям на здо ро - в'я. *f*

# Купальська

Слова та мелодія В.Шинкарука

Аранжування для мішаного хору В.Федорченка

## Заспів

Soprano

Ой на Йва-на на Ку-па-ла на Йва - на, на Ку - па - ла.

7

S.  
A.

1.Йшли мо - ло - ди - ці в ліс по су-ни-ці. З ни-ми дів - ча - та Чар - зіл - ля шу - ка - ти.  
2.В лі - сі Ма-ри-на зби - ра - ла су-ни-ці, хло-пця зу-стрі-ла бі - ля я - ли - ці.  
3.Хлоп - ця зуст-рі - ла по - го-во-ри-ла, по - го-во-ри-ла ко - шик згу-би-ла.

T.  
B.

Мм...

## Приспів

11

S.  
A.

Ой на Йва-на на Ку-па-ла на Йва... - на на Ку - па... - ла.

T.  
B.

## Закінчення, повільно

17

S.  
A.

4.Ко-шик згу-би-ла до-лю знай-шла на Йва... - на, на Ку - па... - ла.

T.  
B.

# Бурхливая річка


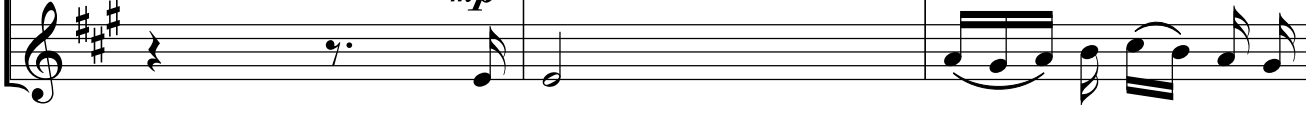
муз. О. Яковчука

сл. Б. Грінченка

**Allegretto**

*mp*

S.   
Бурх - ли - ва - я річ - ка вже кри - гу ла - ма - є, вже кри - гу ла - ма - є, вже

S.   
кри - гу ла - ма - є. Ве - се - ла вес - нян - ка да - ле - ко лу - на - є, да -  
A.   
*mp*  
Ве - се - - - - ла лу - на - є, да -

S.   
ле - ко лу - на - є, да - ле - ко лу - на - є. Сні - ги роз - то - пи - лись, зли -  
A.   
ле - ко лу - на - є, да - ле - ко лу - на - є. Сні - ги зли -

S.   
ли - ся струм - ка - ми, зли - ли - ся струм - ка - ми, зли - ли - ся струм - ка - ми. Зем -  
A.   
ли - ся струм - ка - ми, зли - ли - ся струм - ка - ми, зли - ли - ся струм - ка - ми.

S.   
ля мо - ло - ді - є і вкри - лась квіт - ка - ми, і вкри - лась квіт - ка - ми, і  
A.   
Зем - ля вкри - лась квіт - ка - ми, і вкри - лась квіт - ка - ми, і



Бурхливая річка

16

S. *v*  
вкри - лась квіт - ка - ми. М...

A. *v*  
вкри - лась квіт - ка - ми. М...

T.-B. *mf*

З чу - жо - ї чу - жи - ни, зда - ле - ко - го кра - ю, зда -

19

S. *mf*  
Пташ - ки при - ле - ті - ли до

A. *v*  
Пташ - ки до

T.-B.

ле - ко - го кра - ю, зда - ле - ко - го кра - ю. До

22

S.  
рід - но - го га - ю, до рід - но - го га - ю, до рід - но - го га - ю.

A.  
рід - но - го га - ю, до рід - но - го га - ю, до рід - но - го га - ю.

T.-B. *v f*

рід - но - го, до рід - но - го, до рід - но - го га - ю. Га -

Бурхливая річка

25 *f*

S. Га - ї всі і лу - ки, і лу - ки піс - ня - ми оз -

A. Га - ї всі і лу - ки оз -

T.-B. і всі і лу - ки піс - ня - ми оз - ва - лись, піс - ня - ми оз -

28

S. ва - лись, оз - ва - лись, оз - ва - лись, оз - ва - лись, ве - се - лі про - мін - ня з не -

A. ва - лись, оз - ва - лись, оз - ва - лись, ве - се - лі з не -

T.-B. ва - лись, оз - ва - лись, оз - ва - лись, оз - ва - лись, ве - се - лі про - мін - ня з не -

31

S. бес за - смі - я - лись, з не - бес за - смі - я - лись, з не бес за - смі - я - лись. Вес -

A. бес, з не - бес, з не бес за - смі - я - лись. Вес -

T.-B. бес за - смі - я - лись, не - бес за - смі - я - лись, з не - бес за - смі - я - лись.

Бурхливая річка

34

S. на мо-ло-да-я цві-те і пи-ша-є, цві-те і пи-ша-є, цві-те і пи-ша-є. І

A. на мо-ло-да-я цві-те, цві-те і пи-ша-є, цві-те і пи-ша-є. І

T.-B. Вес - на мо-ло-да-я цві-те і пи-ша-є.

38

S. ду-жу-ю си-лу у ду-шу вли-ва-є, у ду-шу вли-ва-є, у

A. ду-жу-ю си-лу у ду-шу, у ду-шу вли-ва-є, у

T.-B. І ду-жу-ю си-лу у ду- - - -

41

S. ду-шу вли-ва-є, у ду-шу вли-ва-є!

A. ду-шу вли-ва-є, у ду-шу вли-ва-є!

T.-B. - шу вли-ва-є, у ду-шу вли-ва-є!

*ff*

# Чорнобривці

муз. В. Верменича  
сл. М. Сингаївського

Moderato

Solo

Cho - рно бри-вців на-сі-я-ла ма-ти. У мо-їм сві-та-нко-вім кра-ю.

Soprano

Alto

M...

Tenoro

Baritono

Mm...

5

та й на-вчи-ла ве-снят-ки спі-ва-ти про кві-ту-чу на-ді-ю сво-ю.

S.

A.

T.

Br.

Як на

Як на

Як на

Як на

# Чорнобривці

*sub. p*

9

S. ті чор - но брив - ці по - гля - ну ба - чу ма - тір ста - рень - ку, ба - чу

A.

T. 8 ті чор - но брив - ці по - гля - ну, ба - чу ма - тір ста - рень - ку, ба - чу

Br.

13

S. ру - ки тво - ї, мо - я ма - мо, тро - ю лас - ку я чу - ю, ріл - нень - ка.

A.

T. 8 ру - ки тво - ї, мо - я ма - мо, тво - ю лас - ку я чу - ю, рід - нень - ка.

Br.

# Чорнобривці

17 Bass



Я роз-лу-ки і зу-стрі-чі зна-ю, ба-чив я у чу-жій сто ро ні чор-но-брив-ці

S.

A. у...

T.

Br. у...

22 Sopr.



із рід-но-го кра-ю, що на-сі-я-ла ти на-вес-ні. Я на ті чор-но-брив-ці по-

S.

A. *f* A...

T. A...

Br. A...

# Чорнобривці

26

гля - ну, ба - чу ма - тір ста - рень - ку, ба - чу ру - ки тво - ї, мо - я

S. *p* у...

A.

T.

Br.

30

ма - мо, тво - ю лас - ку я чу - ю, рід - нень - ку.

S. у... - А При - лі - та - ють

A. у... - А При - лі - та - ють

T. у... - А При - лі - та - ють

Br. у... - А



# Чорнобривці

34

S. до на-шо-го по - ля із да - ле - ких кра - їв жу-рав-лі, роз - цві-та - ють

A.

T. роз - цві-та - ють

Bр.

38

S. і кві-ти, і до-ля на мо-їй ук-ра - їн-ський зе-млі. Як на ті чор-но-брив-ці по-

A.

T. і кві-ти, і до-ля на мо-їй ук-ра - їн-ський зем-лі. Як на ті чор-но-брив-ці по-

Bр.

# Чорнобривці

42

S. гля - ну, ба - чу ма - тір ста - рень - ку, ба - чу ру - ки тво - ї, мо - я

A.

T. гля - ну, ба - чу ма - тір ста - рень - ку, ба - чу ру - ки - тво - ї, мо - я

Bv.

46

S. ма - мо, тво - ю лас - ку я чу - ю рід - нень - ка. Як на ті чор - но - брив - ці по -

A.

T. ма - мо, тво - ю лас - ку я чу - ю рід - нень - ка. Як на ті чор - но - брив - ці по -

Bv.

Чорнобривці

50

S. гля - ну, ба - чу ма - тір ста - рень - ку, ба - чу ру - ки тво - ї, мо - я

A.

T. гля - ну, ба - чу ма - тір ста - рень - ку, ба - чу ру - ки тво - ї, мо - я

Bр.

54

S. ма - мо, тво - ю лас - ку я чу - ю, рід - нень - ка. М...

A. ма - мо, тво - ю лас - ку я чу - ю, рід - нень - ка. М...

T. ма - мо, тво - ю лас - ку я чу - ю, рід - нень - ка. М...

Bр. ма - мо, тво - ю лас - ку я чу - ю, рід - нень - ка. М...

# Prende la vela

Lento ad libitum

Lucho Bermudez

Musical score for the first system of "Prende la vela". The score is in 4/4 time and features a vocal line with lyrics and four instrumental parts. The lyrics are: "Neg-ri - ta ven pren-de la ve - la Neg-ri - ta ven pren-de la". The instrumental parts are marked with "Mm..." and include a piano part with an 8-measure rest in the first measure.

Musical score for the second system of "Prende la vela". The score is in 2/4 time and features a vocal line with lyrics and four instrumental parts. The lyrics are: "ve - la. Que la cum-biam - ba Pi - de Can - de - la qua vaem-pe - zar la cum-bia." The instrumental parts are marked with "Mm..." and include a piano part with an 8-measure rest in the first measure.

S.  
A.  
T.  
Br.

Prende la vela

9

S. Pren-de la ve - la que vaem-pe - za la cum - bia.

A. Pren-de la ve - la que la cum -

T. Pren-de la ve-la, que vaem-pe-za la cum - bia.

Br. Pren-de la ve-la que la cum - bia.

14

Tempo de Cumbia

S. - - - - -

A. - - - - -

T. *marcato*  
Pren-de la ve-la-mi neg - ra, mi neg-ra

Br. *p*  
Pren-de la ve-la mi neg-ra, mi neg-ra, simile

Prende la vela

18

S. Neg-ri-ta ven pren-de-la ve-la, neg-ri-ta

A. - - - - Neg-ri-ta ven - pren-de la ve - la - neg-ri-ta

T. 8 pren-de la ve-la-mi ne-gra, mi ne-gra

Br.

22

*sf*

S. ven pren-de - la ve - la que - v'aem - pe - zar la cum - bia mar -

A. -ven - pren-de - la ve - la - que - vaem - pe - zar - la cum - bia mar -

T. 8 la cum - bea mar -

Br. la cum - bia mar -

Prende la vela

25

S. bel - la cer - ca - del mar y de las - es - trel - las pren - de la

A. - bel - la - cer - ca - del mar y de las es - trel - las - pren - - de la

T. 8 bel - la mar y de las es - trel - las

Br. bel - la se - ka - del mar y de las es - trel - las ven, ven,

28

S. ve - la que la cum - biam - ba pi - de can de - la ven, ven Neg - ri - ta

A. - ve - la que la cum - biam - ba - pi - - de can de - la ven, ven Neg - ri - ta

T. 8 ven, ven, ven, ven, ven, ven, ven.

Br. ven, ven, ven, ven, ven, ven, ven, ven.

1.

31 2.

Pren de la ve - la

S. //de la. Pren de - de la ve - la.

A. //de la. Pren - de la ve - la.

T. //ven, ven.

Br. //ven, ven, ven.

Dum, Ba,

Dum,

*rit.*

34

Pren de la ve - la

S. Pren - de la. Mm...

A. Pren - de la. Mm...

T. ba Mm...

Br. dum Mm...



Prende la vela

Lento

38

S. Neg-ri - ta pren - de la que la cum-bia vaem-pe -

A. Neg-ri - ta pren - de la qua vaem - pe -

T. Neg-ri - ta pren - de la que ya vaem - pe -  
*p*

Br. Neg-ri - ta pren - de la qua la cum - bia vaem - pe -

42

S. za. Mm... *sf*

A. za. Mm... *sf*

T. za. Mm... *sf* *mp marcato* Pren - de la ve - la mi

Br. za. Mm... *sf* *pp marcato* Pren - de - la ve - la mi neg - ra mi neg - ra Pren - de la ve - la mi

Prende la vela

46 *f marcato*

S. *mf marcato*  
 Pren-de la ve-la mi

A. *mf marcato*  
 Pren-de la ve-la mi neg - ra mi neg-ra Pren-de la ve-la mi

T. *mf marcato*  
 neg - ra mi neg-ra Pren-de la ve-la mi neg - ra mi neg-ra Pren-de la ve-la mi

Br. *mf marcato*  
 neg - ra mi neg-ra Pren-de la ve-la mi neg - ra mi neg-ra Pren-de la ve-la mi

50

S. neg - ra mi neg - ra que la cum - bia veam-pe - za ven, ven, que vaem-pe

A. neg - ra mi neg - ra que la cum - bia vaem - pe - za ven,

T. *mf marcato*  
 neg - ra mi neg - ra qua la cum - bia ya vaem - pe - za ya

Br. *mf marcato*  
 neg - ra mi neg - ra qua la cum - bia ya va - em - pe - za ya

Prende la vela

53

S.  
za ven, ven, que ya vaem-pe - za la cum - bia ya vaem-pe-

A.  
ven que ya vaem-pe - za la cum - bia

T.  
vaem - pe - za que vaem-pe - za cum - bia va - em - pe-

Br.  
va - em - pe - za que vaem-pe - za cum - bia va - em - pe-

56

S.  
za ven, ven, que vaem-pe - za ven, ven, que vaem-pe - za.

A.  
ven, ven, ven, ven za.

T.  
za ya vaem - pe - za ya vaem - pe - za.

Br.  
za ya va - em - pe - za ya va - em - pe - za.

Prende la vela

60

Neg - ri - ta ven pren de la ve - la

S. Mm... Mm... Mm...

A. Mm... Mm... Mm...

T. Mm... Mm... Mm...

Br. Mm... Mm... Mm...

63

pren - de la

S. La, la, la, la, la, la, la, la.

A. Mm... La, la, la, la, la, la, la, la.

T. Mm... Ba, ba, ba, ba.

Br. Mm... Dum, dum, dum, dum, dum, dum, dum.

Повтор декілька разів, поступово затихаючи до повного припинення звуку (пошепки)

# Every time I feel the spirit

Allegro moderato

William L. Dawson

**C**  
**1** Eve - ry time i feel the spi - rit mo - ving in my heart, i will

**A**

4 pray. Yes, eve - ry time i feel the spi - rit mo - ving in my heart i will

$\emptyset$  \*

pray. **2** Ap - on the moun - tain my Lord spoke, ayt of His muth come fire end

12 smoke. Looked all a - round me, it looked so fine till i asked my Lord it oll was

16 mine. Eve - ry pray. **3** M... Jor - dan ri - ver, is chil - li and

*f* *pp* *sf*

Every time

19  
cold i chill the bo - dy, but not the soul. There ain't but

22  
one train, up on this track up on this hear in an right

25  
back. Eve - ry pray. 4 Ev - ry time i feel the

28  
spi - rit mo - ving in my heart i will pray. Yes ev - ry

31  
time i feel the spi - rit mo - ving in my heart i will

34  
pray, yes, i will pray. *ff* *molto allargando*

\*Виконується до репризи і на початок. Проспівати до  $\Phi$  і на  $\Phi$  другого куплету.

## KANGAKUDUMISE LAUL

Eduard Oja

Vivace

Soprano

Alto

Tenoro

Basso

Hai, hai, hai!

Hai, hai, hai!

Hai, hai, hai!

Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

Hai, hai, hai! Koo - ga kää - ga.

5

*mf* *pp*

S.

A.

T.

B.

Koo - ga kää - ga, nii - e - de, koo - ga kää - ga, nii - e - de.

Koo - ga kää - ga, nii - e - de, koo - ga kää - ga, nii - e - de.

Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, nii - e - de.

Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, nii - e - de.

Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, nii - e - de.

9

S.

A.

T.

B.

Nii - e - de, nii - e - de, koo - ga kää - ga, nii - e - de!

Nii - e - de, nii - e - de, koo - ga kää - ga, nii - e - de!

Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, nii - e - de!

Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, nii - e - de!

Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, nii - e - de!

KANGAKUDUMISE LAUL

13 *mf* unis.

S. *mf*  
Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

A. *f*  
Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

T. *mf*  
8 Kui on kan - gas käi - ma pan - dud, koo - ga kää - ga, nii - e - de,

B. *mf*  
Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

17 *mf*

S. *mf*  
Vars - ti siis ka val - mis teh - hud, koo - ga kää - ga nii - e - de!

A. *mf*  
Vars - ti siis ka val - mis teh - hud, koo - ga kää - ga nii - e - de!

T. *mf*  
8 Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga nii - e - de!

B. *mf*  
Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga!

21 *f* *p*

S. *f* Hai, hai, hai! *p* Kui on

A. *f* Hai, hai, hai! Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, *p*

T. *f* Hai, hai, hai! Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, *p*

B. *f* Hai, hai, hai! Koo - ga kää - ga, koo - ga,



KANGAKUDUMISE LAUL

26

S. koo - tud kos - ja - rii - e,

A. koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga nii - e - de, koo - ga kää - ga, nii - e -

T. koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga nii - e - de, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

B. kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

*f*

*mf*

*mf*

31

S. Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

A. de, Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

T. koo - ga kää - ga, nii - e - de, pei - u vest saab pee - ne-toim -

B. koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

*p*

*p*

*f*

*p*

36

S. nii - e - de, koo - ga kää - ga, nii - e - de!

A. nii - e - de, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga nii - e - de,

T. ne, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga nii - e - de,

B. kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga!

*f*

*mf*

*mf*

*mf*

KANGAKUDUMISE LAUL

41 *f* *mf* *f*

S. Hai, hai, hai! Koo - ga kää - ga, nii - e - de koo - ga kää - ga, nii - e - de,

A. Hai, hai, hai! Koo - ga kää - ga, nii - e - de koo - ga kää - ga, nii - e - de,

T. Hai, hai, hai! Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, nii - e - de,

B. Hai, hai, hai! Kui on kor - ras kos - ja - söi - dud, koo - ga kää - ga, nii - e - de,

47 *mf* *ff* *f*

S. koo - ga kää - ga, Koo - ga kää - ga, nii - e - de! Hai, hai,

A. koo - ga kää - ga, nii - e - de, Koo - ga kää - ga, nii - e - de! Hai, hai,

T. koo - ga kää - ga, nii - e - de, Koo - ga kää - ga, nii - e - de! Hai, hai,

B. mörs - ja ü - hes maj - ja too - dud! Koo - ga kää - ga, nii - e - de! Hai, hai,

52 *mf* *p*

S. hai! Koo - ga kää - ga, nii - e - de,

A. hai! Koo - ga kää - ga, nii - e - de,

T. hai! Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

B. hai! Koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

KANGAKUDUMISE LAUL

57

S. koo - ga kää - ga, nii - e - de, nii - e - de, nii - e - de, koo - ga kää - ga,

A. koo - ga kää - ga, nii - e - de, nii - e - de, nii - e - de, koo - ga kää - ga,

T. koo - ga kää - ga, nii - e - de, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga,

B. koo - ga kää - ga, koo - ga kää - ga, koo - ga

62

S. *pp* nii - e - de, *pp* nii - e - de, hai, *cresc.poco a poco* nii - e - de, hai, hai, hai, hai,

A. *pp* nii - e - de, *pp* nii - e - de, hai, *cresc.poco a poco* nii - e - de, hai, hai, hai, hai,

T. *pp* nii - e - de, *pp* nii - e - de, hai, *cresc.poco a poco* nii - e - de, hai, hai, hai, hai,

B. *pp* kää - ga, *pp* nii - e - de, hai, *cresc.poco a poco* nii - e - de, hai, hai, hai, hai, hai,

66

S. *f* hai, *f* hai, *ff* hai, *ff* hai, hai, hai!

A. *f* hai, *f* hai, *ff* hai, *ff* hai, hai, hai!

T. *f* hai, *f* hai, *ff* hai, *ff* hai, hai, hai!

B. *f* hai, *f* hai, *ff* hai, *ff* hai, hai, hai!

# We will rock you

Words and Music by  
BRIAN MAY

**Moderato**

Repeat 4 times

Clap Hands

Hand clap throughout song

Piano part optional

N.C.

1. Bud-dy you're a boy vake a big nols play - in` in the  
2. Bud-dy you're a young man, hard man shot - in` in the  
3. Bud-dy you're a old man, poor men plead - in` with your

*mf*

3

street gon-na be a big men some day you got mud on yo` face you big dis - grace  
street gon-na take on the world some day you got blood on yo` face yor big dis - race  
eyes gon-na make you some peace some day you got mud on your face you big dis-grace. Some

5

kick - in` your can - all o - ver the place sing - in`  
wav - in` you ban - neral o - ver the place sing - in` We will we will  
but - y bet - ter put you back in - to your place sing - in`

# We will rock you

7

1, 2. 3.

7 rock you - we will we will rock you. - We will we will rock you

12

12 We will we will rock you. We will we will rock you.

16

19

# Розляглись тумани

З почуттям ♩ = 80

Soprano

Piano

Sopr.

Роз - ляг - лись ту - ма - ни — над до - ли - на -

Pno.

Sopr.

ми. Край се - ла, край се -

Pno.

Розляглись тумани

11

Sopr. ла па - да ве - чір над ха - ти - на - ми

Pno.

15

Sopr. зо - ря - ми ро - си - на - ми.

Pno.

18

Sopr. Край се - ла, край се - ла

Pno.

Розляглись тумани

22

Sopr.

па - да ве - чір над ха - ти - на - ми

Pno.

25

Sopr.

зо - ря - ми ро - си - на - ми

Pno.

28

Sopr.

Pno.



# Садок вишневий коло хати

сл. Т. Шевченка

муз. Б. Вахнянина

Con moto leggiero

*mf*

S. Са - док ви - шне - вий ко - ло ха - ти,

A. Са - док ви - шне - вий ко - ло ха - ти,

T. Са - док ви - шне - вий ко - ло ха - ти,

B. Са - док ви - шне - вий ко - ло ха - ти,

*f*

S. хру - щі над виш - ня - ми гу - дуть, плу - га - та - рі йдуть,

A. плу - га - та - рі з плу - га - ми йдуть, спі -

T. хру - щі над виш - ня - ми гу - дуть, плу - га - та - рі йдуть,

B. плу - га - та - рі йдуть,

Садок вишневий коло хати

5 *mf*

S. спі - ва - ють дів - ча - та, а

A. ва - ють, і - ду - чи, дів - ча - та, а ма - те - рі ве - че - рять ждуть, *mf*

T. спі - ва - ють дів - ча - та, а ма - те - рі ве - че - рять ждуть, а

Bv.

7 *rit. f* *ppp* *mf*

S. ма - те - рі ве - че - рять ждуть. Сім -

A. ма - те - рі ве - че - рять ждуть.

T. ма - те - рі ве - че - рять ждуть.

Bv.

Садок вишневий коло хати

Andante

9

S. я ве - че - ря ко - ло ха - ти, *mf* ве -

A. *mf* ко - ло ха -

T. 8 Сім' - я ве - че - ря *mf* ко - ло ха - ти,

Bv. Сім' - я ве - че - ря ко - ло

Andante

11

S. *pp* чір - ня зі - ронь - ка вста - є, доч -

A. ти, зі - ронь - ка вста -

T. 8 ве - чір - ня зі - ронь - ка вста - є,

Bv. ха - ти, ве - чір - ня зі - ронь - ка вста -

11

Садок вишневый коло хати

Один  
(по бажанню)

13

S. ка ве - че - рять по - да - є, а

A. є, доч - ка ве - че - рять по - да - є,

T. доч - ка ве - че - рять по - да - є.

Bv. є,

*pp*

13

15

S. ма - ти хо - че на - у - ча - ти, так со - ло - вей - ко не да - є. По - *p*

A. По - *p*

T. По - *p*

Bv. По - *p*

15

*m.s.*

*animato*

*8va*

Largo

Садок вишневий коло хати

17 *tranquillo* *offetuoso*

S. кла - ла ма - ти ко - ло ха - ти ма - лень - ких ді - то -

A. *tranquillo* *offetuoso*

T. *tranquillo* *offetuoso*

Br. *tranquillo* *offetuoso*

17 **Largo** *p* *tranquillo* *offetuoso*

20 *dim.*

S. чок сво - їх, са - ма за - сну - ла ко - ло їх, са - ма за - сну - ла

A. *dim.*

T. *dim.*

Br. *dim.*

20 *dim.*

Садок вишневий коло хати

*rall.* Один *pp*

24 *ppp*

S. ко - ло їх, За - тих - ло все... За -

A. *ppp* За - тих - ло все... *pp* За - тих - ло все...

T. *ppp* ко - ло їх. За - тих - ло все... *pp* За - тих - ло все...

Br. *ppp* *pp*

24 *ppp* *rall.* *pp*

*morendo ppp*

**Allegro**

28

S. ТИХ - ЛО все... *morendo ppp*

A. *morendo ppp*

T. *morendo ppp*

Br. *morendo ppp*

28 **Allegretto** *8va* *tr* *m.s.* *p* poco a poco cresc.

Садок вишневий коло хати

31

S. *Vci* *f* *con brio*

A. *f*

T. *f*

Br. *f*

Тіль - ки дів - ча - та

Тіль - ки дів - ча - та

31

*con brio*

34

S. *rit.*

A. *rit.*

T. *rit.*

Br. *rit.*

та со - ло - вей - ко, та со - ло - вей - ко не за - тих.

та со - ло - вей - ко, та со - ло - вей - ко не за - тих.

34

*rit.*

# Як кума до куми

українська народна пісня

обробка

аранжування для жіночого хору Ірини Цюряк

**Allegro ff**

**11**

C

A

1. Як ку - ма до ку - ми в ре - ше  
2. При - пли - вла так ку - ма до кру -

15

ті при - пли - вла, в ре - ше ті при - пли - вла ве - ре -  
го бе - реж - ка, до кру - того бе - реж - ка до зе -

19

те - на - ми греб - ла. Ку - ма мо - я ку - монь ко ти ку - ма, си - за - я го -  
ле - но - го - луж - ка. ва. ва.

23

1. 2. 4

лу - бонь - ко ти мо - я. я.

30

2

Ку - ма мо - я ку - ма

ку - ма мо - я ку - монь - ко ти ку - ма,



35

ку - ма мо - я ку ма

ку - монь - ко ку - ма  
ку - монь - ко ку - ма

ку - ма мо - я ку - монь - ко ти ку - ма

39 *accelerando* Соло АЛЬТ

ку - ма - ку - монь - ко - мо - я!

Як у

43

нас у са - ду го - ро бей на суч - ку, го - ро -

47

бей на суч - ку він об - щі - па - ний весь!

1. Об - щі - па - ли го - ро - б'я.  
2. На чо - ти - ри пе - ри - ни.

*rit.*

52 **Allegro**

1. Як зва - ри - ли го - ро - б'я.  
2. У пи - вно - му кот лі.

Роз - ло - ма - ли го - роб' - я

56 *accel.*

на два - над - цять кус - ків, а ку - ма то ку - му

60 *rall.*

ста - ла при - го - ща - ти. 3.Ну і

72

їж ти ку - ма не за - са - лю - вай вус - та, не за -

76

са - лю - вай та не со - вай у ру - ка - ва. Ку - ма мо - я

80

ку - монь ко ти ку - ма, си - за - я го - лу - бонь - ко ти мо -

83

я. Ой! О--- Ой!

# Як кума до куми

партія ф-но

Allegro

*f*

5

9

13

Як кума до куми

17

Musical score for measures 17-20. Treble clef has chords with eighth notes. Bass clef has a walking bass line. Time signature changes from 3/4 to 2/4 at measure 20.

21

Musical score for measures 21-24. Treble clef has chords with eighth notes. Bass clef has a walking bass line. First ending bracket over measures 23-24.

25

Musical score for measures 25-28. Treble clef has chords with eighth notes. Bass clef has a walking bass line. Second ending bracket over measures 27-28. Dynamic marking *ff* at measure 27.

29

Musical score for measures 29-32. Treble clef has chords with eighth notes. Bass clef has a walking bass line. Dynamic markings *v* at measures 29 and 30.

Як кума до куми

33

Musical score for measures 33-36. The piece is in a minor key (one flat). Measure 33 features a bass line with a dotted quarter note followed by a quarter rest, and a treble line with a dotted quarter note followed by a quarter rest. Measures 34-35 show a rhythmic pattern of eighth notes in the bass line and chords in the treble line. Measure 36 concludes with a bass line of a dotted quarter note and a quarter rest, and a treble line of a dotted quarter note and a quarter rest.

37

Musical score for measures 37-41. Measure 37 has a treble line with a dotted quarter note and a quarter rest, and a bass line with a dotted quarter note and a quarter rest. Measures 38-40 show a rhythmic pattern of eighth notes in the bass line and chords in the treble line. Measure 41 concludes with a treble line of a dotted quarter note and a quarter rest, and a bass line of a dotted quarter note and a quarter rest.

42

Musical score for measures 42-46. Measure 42 has a treble line with a dotted quarter note and a quarter rest, and a bass line with a dotted quarter note and a quarter rest. Measures 43-46 show a rhythmic pattern of eighth notes in the bass line and chords in the treble line. Dynamics *f* and *p* are indicated. The key signature changes to major (two sharps) and the time signature changes to 2/4.

47

Musical score for measures 47-51. Measures 47-51 show a rhythmic pattern of eighth notes in the bass line and chords in the treble line. The key signature is major (two sharps) and the time signature is 2/4.

Як кума до куми

52 **Lento**

*rit.*

56 *poco a poco allegro*

*poco a poco allegro*

61

66

Як кума до куми

70

Musical score for measures 70-73. The piece is in a minor key (three flats) and 2/4 time. Measures 70-71 feature a continuous eighth-note accompaniment in both hands. Measures 72-73 show a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand, both consisting of eighth notes, leading to a final chord with a fermata.

74

Musical score for measures 74-77. The piece is in a minor key (three flats) and 2/4 time. Measures 74-77 feature a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and a bass line in the left hand, both consisting of eighth notes, leading to a final chord with a fermata.

78

Musical score for measures 78-82. The piece is in a minor key (three flats) and 2/4 time. Measures 78-82 feature a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and a bass line in the left hand, both consisting of eighth notes, leading to a final chord with a fermata.

83

*stringendo*

Musical score for measures 83-86. The piece is in a minor key (three flats) and 3/4 time. Measures 83-86 feature a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and a bass line in the left hand, both consisting of eighth notes, leading to a final chord with a fermata. The dynamic marking *sf* (sforzando) is present in the final measure.

# Silent Night!

F. Gruber  
J. Mohr

Tranquil

Soprano

Alto

Tenore

Baritono

*p*

Ho - ly night! All is calm.

Si - lent night! All is calm.

All is calm.

S.

A.

T.

Br.

all is bright round you vir - gin moth - er and child.

all is bright round you vir - gin moth - er and child.

all is bright round you vir - gin moth - er and child.

all is bright round you vir - gin moth - er and child.



# Silent Night!

7

S. Ho - ly in - fant, so ten - der and mild, sleep in heav - en - ly

A. Ho - ly in - fant, so ten - der and mild, sleep in heav - en - ly

T. Ho - ly in - fant, so ten - der and mild, sleep in heav - en - ly

Br.

?

10

S. peace, sleep in heav - en - ly peace.

A. peace, sleep in heav - en - ly peace.

T. peace, sleep in heav - ev - ly peace.

Br. peace, sleep in heav'n - le peace.

10

# Silent Night!

13

S. 2.Si - lent night. ho - li night! Shep - herds quake

A. 2.Si - lent night, ho - ly night! Shep - herds quake

T. 2.Si - lent night!, ho - ly night! Shep - herds quake

Br. Ho - ly night! Shep - herds quake

16

S. at the sight; glo - ries stream from heav - en a - far,

A. at the sight; glo - ries stream from heav - en a - far,

T. at the sight; glo - ries stream from heav'n a - far,

Br. at the sight; glo - ries stream from heav'n a - far,

Silent Night!

19 *f* *ff*

S. heav'n - ly hosts - sing, al - le - lu - ia! Christ the Sav - ior, is

A. heav'n - ly hosts - sing, al - le - lu - ia! Christ the Sav - ior, is

T. heav'n - ly hosts - sing, al - le - ly - ia! Christ the Sav - ior, is

Br. heav'n - ly hosts - sing, al - le - ly - ia! Christ the Sav - ior, is

22 *mf* *mf* *pp*

S. born! Christ, the Sav - ior, is born!

A. born! Christ, the Sav - ion, is born!

T. born! Christ, the Sav - ion, is born!

Br. born! Christ, the Sav - ion, is born!

# Silent Night!

25 *pp*

S. 3.Si - lent night, ho - li night Son of God,  
A. *pp* 3.Si - lent night, ho - ly night! Son of God,  
T. 3.Si - lent night, ho - li night! night! Son of God,  
Br. *pp* night! Son of God,

28

S. love's pure light ra - diant beams from the ho - ly face,  
A. love's pure light ra - diant beams from the ho - ly face,  
T. love's pure light ra - diant beams from the ho - ly face,  
Br. love's pure light ra - diant beams fram the ho - ly face,

# Silent Night!

31

S. with the dawn of re - deem - ing grace, Je - sus, Lord at thy

A. with the dawn of re - deem - ing grace, Je - sus, Lord at thy

T. with the dawn of re - deem - ing grace, Je - sus, Lord at thy

Br. with the dawn of re - deem - ing grace, Je - sus, Lord at thy

8

34

S. birth, Je - sus, Lord, at thy birth. *rit.* *pp*

A. birth, Je - sus, Lord, at thy birth. *rit.* *pp*

T. birth, Je - sus, Lord, at thy birth. *rit.* *pp*

Br. birth, Je - sus, Lord, at thy birth. *rit.* *pp*

8

# УКРАЇНО МОЯ!

А.Навроцький

Муз.Є.Станкович

$\text{♩} = 70$

Piano *ff*

*f tutti*

9

С. А. Т. Б.

На цій дров - ній зем -

8

9

Пно.

12

С. А. Т. Б.

лі ми ві - ка - ми жи - ли та кра -

8

12

Пно.

15

C. A.

і - на без - меж - но у світ про - стяг -

Т. Б.

8

15

Pno.

18

C. A.

лась. Ніс Днір - ро із Ва - ряг не - здо -

А... - - -

Т. Б.

8

А... - - -

18

Pno.

21

C. A.

лан - них зви - тяг і Кар па - ти ві -

а - - -

Т. Б.

8

а - - -

21

Pno.

24

С. А. тав - теп - лим сон - цем Кав - каз. У - кра -

Т. Б.

Рно.

27

С. А. і - но мо - я, я за те - бе завж - ди мо -

Т. Б.

Рно.

30

С. А. люсь У - кра і - но мо - я, мо - я

Т. Б.

Рно.



33

C. A.   
 Т. Б.

слав - на - я Ки - їв - ська Русь, У - кра - ї - но мо -

Pno.

36

C. A.   
 Т. Б.

я, мо - я слав - на зем ля!

Pno.

39

C. A.   
 Т. Б.

Pno.

43

C. A.

T. B.

*tutti f*

43 На цій дrev - ній зем - лі і на - ва ли бу -

Pno.

47

C. A.

T. B.

47 ли і гри - мі - ли гар - ма - тий дзве - ні - ли ме -

Pno.

51

C. A.

T. B.

51 А - а - - -

чі, та тво - і во - ро - ги по - до - лать не змог -

Pno.

55

C. A.

T. B.

ли у за - пек - лій бор - ні на - ші зем - лі свя -

55

Pno.

59

C. A.

T. B.

- У - кра - ї - но мо - я, крізь три ва - лі ро - ки бі -

ті

59

Pno.

63

C. A.

T. B.

ди, У - кра ї - но мо я, ти зу -

63

Pno.

66

C. А.  
Т. Б.

мі - ла до во - лі прий - ти, У - кра - ї - но мо -

Pno.

69

C. А.  
Т. Б.

я, мо - я віль - на зем ля!

Pno.

72

*ff tutti*

C. А.  
Т. Б.

На цій дров - ній зем лі ми сьо - год - ні са -

*ff tutti*

Pno.

76

C. A. *V*  
мі по-бу-ду-є-мо на-ше май-бут-не яс-

T. B. *V*

Pno.

80 *unis.*

C. A. не, не-ба си-ній роз-лив по-над зо-ло-том

T. B. *unis.*

Pno.

84

C. A. нив на-че пра-пор віт-чиз-ни над на-ми не-

T. B.

Pno.

88

C. A.   
 Т. Б.

се, У - кра - і - но мо - я, жи - во - твор - не тво - є теп -

88

Pno.

92

C. A.   
 Т. Б.

лю, У - кра і - но мо я, мо - го

92

Pno.

95

C. A.   
 Т. Б.

сер - ця і ду - ху єст - во, У - кра - і - но мо -

95

Pno.

98

C. A.

я, мо - я рід - на зем - ля,

T. B.

Pno.

101

C. A.

мо - я рід - на зем - ля!

T. B.

Pno.

*fff*

*fff*

*8va*

104

C. A.

T. B.

Pno.

*(8va)*

## ЦІКАВІ ФАКТИ ПРО ТВОРИ ТА ЇХ АВТОРІВ

### 1. Історія створення та сенс пісні We Will Rock You

1977 року колектив давав концерт у Bingley Hall у Стаффордї. Відігравши програму, музиканти пішли за лаштунки, але публіка, як зазвичай, вимагала їх на біс. Причому робила це не оплесками, а за допомогою пісні You'll Never Walk Alone, яку традиційно розспівують на стадіонах усього світу футбольні фанати. Учасники гурту Queen були дуже цим зворушені і, звісно ж, повернулися на сцену. А Браян Мей (Brian May) вирішив написати композицію, у виконанні якої могли б брати участь слухачі. Вранці наступного дня він склав ритм, а трохи пізніше написав слова пісні We Will Rock You.

Цікаво, що напередодні ввечері Фредді Мерк'юрі (Freddie Mercury) створив не менш успішну We Are The Champions, і цим двом пісням судилося надалі постійно супроводжувати одна одну. Гурт Queen часто виконував We Are the Champions слідом за We Will Rock You. У такому ж порядку пісні йдуть у альбомі News of the World. Пізніше ді-джей на радіостанціях теж почали ставити їх поспіль без перерви. Поступово цей звичай прижився.

У першому варіанті вона виконується без музичного супроводу, за винятком гітарного соло в завершальній частині. Фредді співає під ритм, що складається з двох ударів ногою і одного хлопка. Пісню записували в покинутій лондонській церкві, де музиканти тупали по купі дошок. Потім звукові доріжки вручну накладали одна на одну, трохи зміщуючи в часі. Так було створено ефект участі великої кількості людей. Під час живих виступів ритм задавав Роджер Тейлор, граючи на ударній установці. До нього підключалася бас-гітара Джона Дікона і гітара Брайана Мея. Відома також швидка версія We Will Rock You, яка не увійшла до жодного альбому гурту, хоча нерідко виконувалася на концертах. Згодом було записано безліч каверів We Will Rock You. Найвдалішим став варіант гурту Five, який піднімався на перше місце британського сингл-чарту. Журнал Rolling Stone поставив We Will Rock You на 338-ме місце у списку 500 найвеличніших пісень усіх часів. Композиція також представлена в Холї слави Греммі та каталозі «Пісні століття», складеному RIAA (Recording Industry Association of America).

У 2004 році пісня We Will Rock You звучала в рекламі Pepsi, в якій знялися Брайан Мей, Роджер Тейлор, Бейонсе, Пінк і Брітні Спірс.

Сам Браян Мей не вважає We Will Rock You несерйозною поп-піснею, покликаною заводити натовп. Він стверджує, що в тексті йдеться про перетворення хлопчика на чоловіка. На честь We Will Rock You було названо мюзикл, створений за мотивами творчості гурту Queen. Кажуть, що в першому варіанті тексту основна фраза звучала як We Will Beat You, але Мерк'юрі переконав Мея замінити слова.

Джерело: <https://songs.in.ua/we-will-rock-you-queen/>





### 3. Розляглись тумани муз. І. Сльоти, сл. Д. Луценка

Житомирський хор (нині – Поліський ансамбль пісні і танцю) «Льонок» був започаткований майстром хорового співу Анатолієм Авдієвським у 1958 році. На початку 60–х рр. ХХ століття колектив було розформовано. Другим народженням «Льонка» вважають 1970 рік. Саме тоді молодий випускник Одеської консерваторії Іван Сльота почав заново створювати Поліський державний ансамбль пісні і танцю «Льонок», до складу якого увійшли хорова, танцювальна та оркестрова групи. 44 роки Іван Сльота був незмінним художнім керівником і головним диригентом Поліського державного ансамблю пісні і танцю «Льонок». Він – український хоровий диригент, Народний артист УРСР (1979), автор численних поетичних та музичних збірок, професор Житомирського державного університету імені Івана Франка, почесний громадянин міста Житомира. Помер у серпні 2014 року на 77 році життя, похований у Житомирі. На його честь названо одну з вулиць у Житомирі. Колектив має свій виконавський стиль і манеру. В основі репертуару ансамблю – кращі зразки народної творчості; ансамблеві, хорові, танцювальні та вокально–хореографічні композиції, створені в колективі на ґрунті українського поліського мелосу. Окрасою репертуару є народні пісні та оригінальні твори Івана Сльоти «А льон цвіте», «Якби мені сивий кінь», «Ой на горі калина», «Розляглись тумани», які люблять, знають і співають в багатьох куточках світу. Ці композиції по праву входять до Золотого Фонду української естради. «Льонок» – лауреат багатьох всеукраїнських та міжнародних конкурсів. Наприкінці 2011 р. було вирішено надати хору статус «академічного».

5 червня 2021 року у Житомирському державному університеті імені Івана Франка проходив третій Всеукраїнський фестиваль–конкурс народного хорового мистецтва ім. Івана Сльоти «А льон цвіте». У конкурсі брали участь більше трьох десятків ансамблів та хорів з різних регіонів України, котрі змагалися за призові місця та гран–прі фестивалю, а також студентський хор «Артанія» кафедри мистецької освіти вище вказаного університету.

Недаремно кажуть: «Льонок» – то Сльота, а Сльота – то «Льонок»...

Джерело: <https://suspilne.media/136825-u-zitomiri-prohodit-iii-vseukrainskij-festival-konkurs-narodnogo-horovogo-mistectva-im-i-sloti-2/>

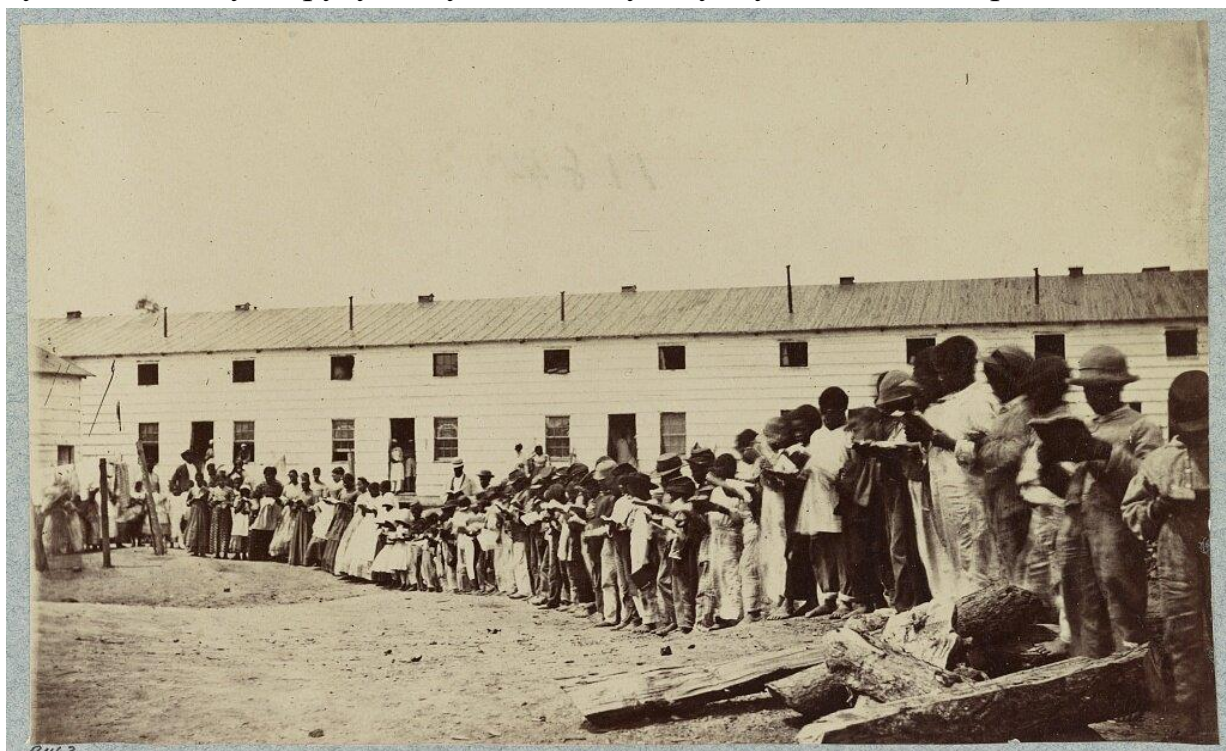




#### 4. Every Time I Feel the Spirit в аранжуванні Уільяма Л. Доусона

Пісня написана для хору Першої церкви визволення Чикаго, штат Іллінойс. Альбом був перевиданий Capitol Records у 1966 році під новою назвою «Nat King Cole Sings Hymns and Spirituals». Кілька бонусних треків, записаних між 1951 і 1961 роками та аранжованих Нельсоном Рідлом та іншими, було додано до пізніших перевипусків CD. Це традиційний афроамериканський спіричуел, що датується до Громадянської війни в США. Пісню часто записували сучасні виконавці та групи госпел.

Найдавніше відоме виконання пісні було засвідчено жінкою на ім'я «Тітка» Мері Дайнс, рабинею–втікачкою з Меріленду, яка деякий час служила приватним кухарем родини Лінкольнів, а також готувала їжу для переміщених рабів у таборі Баркер, який знаходився вздовж одного з Маршрутів Авраама Лінкольна до та з Вашингтона, округу Колумбія. Одного разу під час Громадянської війни (1861–1865) мешканці тих земель влаштували для президента та місис Лінкольна виставу, зокрема: «Ніхто не знає, що я бачу, але Ісус», «Кожного разу, коли я відчуваю Дух» і «Тіло Джона Брауна». За словами Дайнс, президент був зворушений до сліз і повернувся іншого дня, щоб почути більше співу. На фотографії, яка часто асоціюється з тим табором і цією подією (іноді її приписують Метью Брейді, а за деякими джерелами, зберігає Дайнс на пам'ять), зображено кількох людей, які вишикувалися в чергу з книгами. За даними Бібліотеки Конгресу, споруди також нагадують і, можливо, зображують село Фрідмена, табір в Арлінгтоні, штат Вірджинія. У будь-якому випадку, він фіксує умови життя звільнених рабів поблизу Вашингтону, округу Колумбія, сцену, яку б упізнав сам Авраам Лінкольн.



## 5. Лучо Бермудес «Prende la Vela» Колумбійська народна пісня.

Бермудес – більш відомий як Лучо Бермудес, був колумбійським музикантом, композитором, аранжувальником, режисером і виконавцем. Він вважається одним із найважливіших виконавців і композиторів колумбійської музики ХХ століття, який адаптував традиційні колумбійські музичні стилі, такі як «кумб'я» у сучасні ритми, що стали символами національної ідентичності з 1930–х рр. Його творчість мала значний вплив у Латинській Америці. На його музичну творчість також вплинули «порро» та «фанданго» з міста Sabana de Bolívar та прибережних міст північної Колумбії. У чотири роки він навчився грати на пікколо у свого дядька Монтеса, який, виявивши інтерес хлопчика і здібності, спонукав його стати музикантом. У військовому оркестрі він згодом навчився грати на тромбоні, тубі, трубі, саксофоні та кларнеті. Бермудес присвятив себе вивченню ритмів колумбійської карибської музики та адаптації їх до оркестру. Він привернув увагу світу своїми дотепними та дикими піснями, заснованими на традиційній колумбійській музиці з тропіко–латино–американським відтінком.

Його перший хіт «Prende la Vela» був натхненний однією з його численних подорожей до узбережжя Карибського моря. Одного разу побачивши дівчину на ім'я Марія Ізабель, яка танцювала босоніж на піску, він отримав натхнення для цієї пісні, що стала класикою жанру.



## 6. «Чорнобривці» В. Верменич, М. Сингаївський

Якби відомий український композитор, заслужений діяч мистецтв України Володимир Верменич написав музику тільки до однієї єдиної пісні «Чорнобривці» на слова Миколи Сингаївського (пишаємося тим, що він народився у родині хліборобів на Поліссі у невеличкому селі Шатрище Коростенського району Житомирської області), вже за це його можна було б зарахувати до класиків української культури. Адже його пісня вже кілька десятиліть звучить в серцях мільйонів українців і не тільки на Україні, але і в далекому зарубіжжі. Перетворившись давно в народну, улюблену для багатьох поколінь, вона і сьогодні хвилює своєю проникливою любов'ю і синівською відданістю до найдорожчої для кожного з нас людини – мами. Його музика має одну дуже цінну особливість – вона зігріває, об'єднує і лікує душу...

Романтик за натурою, композитор віддавав перевагу ліриці, вправно поєднуючи традиційні народні мотиви з сучасними естрадними ритмами. Його пісні про матір, про кохання, про чистоту й вірність почуттів вражають глибоким проникненням у найпотаємніші куточки людської душі. Костянтин Огневий згадував, як його приймали у канадському Монреалі. «...Виконав одну пісню, другу, третю. А потім – «Чорнобривці» просто всіх приголомшили... Спершу зал скидався на водоспад: він ревів, гудів, аплодував. Я ще раз і ще повторив пісню – і вже замість шуму між рядами чулося відверте схлипування – десятки людей плакали...».

Пісня увійшла до репертуару таких виконавців, як Дмитро Гнатюк, Еріка, Дарка й Славко, Віктор Павлік, Ірина Сказіна, JazzexBand, Віталій Козловський, В'ячеслав Хурсенко, Дімаш Кудайберген виконував її на концерті Арнау в Києві у березні 2020 року), Оксана Муха, Тіна Кароль.

Джерело: <https://svyat.kyivcity.gov.ua/news/8194.html>





## 7. Kangakudumise laul (weavers' song)

### Естонська народна і весільна пісня, обробка Едуард Оя

Едуард Оя – естонський композитор, диригент, музичний педагог і критик. Його батько був лісничим. З 1919 по 1925 він навчався в Тартуському педагогічному училищі при Тартуському університеті, де познайомився з Едуардом Тубінім, а також деякий час працював шкільним учителем. Він не був особливо плідним композитором, пишучи в основному оркестрові та ансамблеві твори, а також хорову музику. Однак його дуже цінували за життя, і він отримав нагороди та визнання за кілька своїх робіт. Він також працював диригентом, керуючи жіночим хором Тартуського жіночого співацького товариства з 1930 по 1934 рік, а також викладав теорію музики у Тартуській вищій музичній школі. Крім того, він сам був практикуючим скрипалем. Ряд його творів, таких як опера «Спокута клятва» і хоровий твір «Повернення додому», були втрачені, хоча більшість його робіт збереглася і сьогодні цінується в музеях Естонії. Музей Едуарда Тубіна в замку Алатсківі містить експонати, пов'язані з ним та його однокурсниками Хейно Еллера, відомими як «Тартуська школа», такими як Едуард Тубін, Альфред Карінді, Олав Рутс та Карл Лейхтер.



В історії естонської музики Едуард Оя не був дуже відомим композитором. Більшість його творів були неопубліковані та збереглися як рукописи, залишаючись недоступними для перекладачів і слухачів протягом багатьох десятиліть після його смерті. Оскільки Едуард Оя вже помер у віці 45 років, його

творчість не дуже велика, і важлива частина його творчості була втрачена, знищена під час Другої світової війни або навіть ним самим. Деякі з його найкращих творів були знищені пожежею, яка спалахнула в театрі Естонія під час бомбардування Таллінна 9 березня 1944 року. Багато його рукописів були знищені того ж року, коли бомба радянських літаків влучила в будинок Оя в Тарту. За його життя було опубліковано лише кілька його творів. Оя жив у важкі та важкі часи, крім Другої світової війни, він пережив багато тяжких переживань у своєму особистому житті. Незважаючи на те, що його творчість може виявляти деякі нерівномірні якості, Едуард Оя був композитором найбільш особистого музичного стилю серед естонських композиторів свого часу. У списку його творів є композиції, які можна вважати справжніми шедеврами естонської камерної музики і які навіть у контексті сучасної музики звучать як і раніше свіжо. Окрім композитора, Едуард Оя був також активним диригентом, музичним критиком і педагогом. Він був однією з найбільш новаторських і найяскравіших особистостей у музичному житті Естонії свого часу.

За останні кілька десятиліть музика Оя переживає відродження: його сольні та хорові пісні все частіше з'являються в репертуарі естонських співаків, деякі з його симфонічних творів знову виконуються. За ініціативи Вардо Румессена багато творів для фортепіано та камерної музики були прем'єрно виконані або знову зіграні публічно. У 2008 році вийшов компакт-диск із вибраними творами камерної музики Едуарда Оя. Наприкінці свого життя Оя жив відстороненим від громадського життя. Невідомо жодного нового твору, написаного ним після 1948 року. Едуард Оя помер у Таллінні 16 квітня 1950 року.

Музика Едуарда Оя чітко відображає суперечливу натуру композитора – з одного боку, грайливу та кумедну, легкозаймисту, пристрасну та креативну, з іншого боку, сумну, безнадійну та руйнівну, як по відношенню до його творінь, так і до своєї особистості. Його настрої часто коливався між сумом і радістю, від однієї крайності до іншої. Він був дуже чутливий і глибоко страждав, коли хтось виявляв нерозумність або негативно ставився до нього. Подібно до суперечливих сторін його особистості, музика Оя наповнена різними темпераментами – захоплені та серйозні настрої часто змінюються життєрадісною енергією, гумористичні та ритмічні персонажі з меланхолією, драмою та гротеском. Оя ніколи не писав твір, не переживши його емоційно, він не вірив, що суто теоретична композиція може зворушити душу слухача. Під час створення композиції Оя був дуже чутливий до його музики. Після закінчення роботи він охолов і не дуже дбав про її подальшу долю. Ймовірно, з цієї причини деякі з його творів були втрачені або навіть знищені ним самим пізніше.

Оя зізнався, що він далеко не повністю задоволений своїм творінням. Іноді він намагався переробити свої композиції, але хоча його творчий порив на той час

вщух, його зусилля не завжди закінчувалися кращим результатом. Деякі з його творів збереглися лише завдяки його дружині Аделі Марі, яка часто робила остаточні переписи його партитур. Він писав швидко й імпульсивно, емоційна сторона музики для нього завжди була важливішою за технічну. Багато його творів досить мініатюрні, обмежені кількома хвилинами та виражають у більшості випадків лише одну музичну ідею чи характер. Оя часто почувався неспокійним і шукав втечі від реальності. Його донька Вайке у своїх спогадах написала: «Мій батько мав сильну потребу в красі, у чомусь відмінному від звичайного життя. Він був дуже поетичним і часто прагнув вирватися за межі повсякденної рутини, подалі від життєвої потворності та порочності. Він постійно шукав чогось недоступного, жадав краси і гармонії».

**Про пісню Koga – Kega (пісня ткачів):** Естонська народна і весільна пісня. Ткачі шиють тканини для весільних костюмів і поспішають одна перед одною:)

І вихваляються! Майже 75 років виконується ця пісня, яка розповідає про історію та весільні традиції Естонії. Виконавці різних вікових категорій шанують культуру своїх предків. А перед виконанням завжди промовляють такі слова: «Вітаємо! Будь ласка, святкуйте з нами!»



## 8. Т. Петриненко «Боже, Україну збережи!»

Твір «Боже, Україну збережи!» звучить як молитва про мир і спокій на рідній землі та про всіх тих, хто нині боронить нашу Україну. Автор – Тарас Петриненко – син українського народу, вічний патріот, борець за свободу і незалежність своєї країни, народний артист України, композитор, громадський діяч. Тарас Петриненко – душа української пісні, патріот своєї держави, людина щира, правдива, яка живе чесно і гідно, той, кому не потрібні мільйони і гори золота, дорогі автівки і незвичайні наїдки. Людина проста, віруюча, надзвичайно талановита і скромна, той, хто робить три справи одночасно – пише тексти, музику і сам співає. І це виходить у нього надзвичайно гарно! У 2003 році лейбл Atlantic, американський лейбл звукозапису, що належить компанії Warner Music Group, зачислив Тараса Петриненка до когорти рок–музикантів і видав збірник його пісень в серії «Рок Легенди України». А у 2023 році композитору присвоєно звання Національна легенда України.

У світлий день Великодня квітня 2022 року на завершення мистецького вечора звучала пісня «Боже, Україну збережи» Тараса Петриненка у виконанні квартету викладачів та здобувачів спеціальності Музичне мистецтво. Пісня була написана у 1993 році та сьогодні вона актуальна, як ніколи!

<https://www.facebook.com/100004198727306/videos/362380482580312>



## 9. «Кума» українська народна пісня в обробці Михайла Чембержі

Михайло Іванович Чембержі був знаним митцем, діячем культури, народним артистом, він був прекрасним театральним композитором і плідно працював в цій галузі, він був також ініціатором, створювачем і душею унікального навчального закладу, аналогів якому немає – Дитячої Академії мистецтв, яка стільком діткам допомогла впродовж багатьох-багатьох років знайти себе, свою улюблену справу, стати в подальшому справжніми митцями.

У 1994 році він заснував цю академію – унікальний заклад! В основу створеної ним концепції була покладена ідея безперервної мистецької освіти, поєднання чотирьох рівнів навчання (підготовча, початкова, основна та вища школи) в одному закладі. Випускники академії отримують базову середню, повну загальну середню освіту та відповідну спеціальну освіту, а також ступінь бакалавра (музичне мистецтво, образотворче та декоративно-прикладне мистецтво, театральне мистецтво, хореографія). Михайло Іванович дуже любив дітей. Він був прекрасним педагогом, високо інтелігентною людиною, чудовим організатором і керівником, членом-кореспондентом Національної Академії педагогічних наук України, членом Національної комісії у справах ЮНЕСКО.

Чембержі був автором музики до вистав «Мадам Боварі», «Маленька принцеса», «Дама-примара», «Випромінювання батьківства», «Новорічні пригоди», «Різдвяні візерунки», «Уявно хворий», «Зів'яле листя» та кінофільмів «Богдан-Зиновій Хмельницький», «Ностальгія» тощо, збірки солоспівів (сольфеджіо) «Моя абетка», циклів п'єс «Музичні картинки», «Мрії веселкові», «Ранкові промені» тощо. Написав книжки «Наближення до високих істин» і «Ранкові роздуми про вічне». Можливо, не всі знають, що «Пісня про Оболонь», яка є неофіційним гімном району столиці, теж написана Чембержі. Оболонь він дуже любив, довгий час жив і працював там.

До речі, Михайло Чембержі мав незвичне нестандартне хобі – збирати помилки в написанні свого прізвища, які часто помічав, в тому числі й у пресі. Які лишень не зустрічалися! Уявіть собі, вже назбирав понад сорок помилок, причому всі різні! Тому він завжди звертався до всіх журналістів: «... давайте, розширюйте мою колекцію!» А про свою дружину казав так: «У неї є лише одна вада – вона чудово готує. Ну як тут залишатися струнким!?»

**Жартівлива народна пісня «Як кума до куми»** яскраво презентує нам образ двох жінок, які ставляться одна до одної з гумором, адже саме так наш народ споконвіку представляє стосунки між кумами). Вокальний квартет викладачів кафедри, до складу якого входять Ірина Цюряк, Єлизавета Роговська, Ірина Грушак та Наталія Борисенко включили її до переліку свого виконавського репертуару. Колектив є постійним учасником фестивалів та концертів усіх рівнів. В його репертуарі — популярна українська та світова вокальна музика, українські народні

пісні у супроводі бандури, а також естрадні композиції (пісні Володимира Івасюка, зарубіжні хіти 80–90–х рр.). Великий захват слухацької аудиторії викликає театралізація виступів квартету:

<https://www.facebook.com/100004198727306/videos/536135816536371>



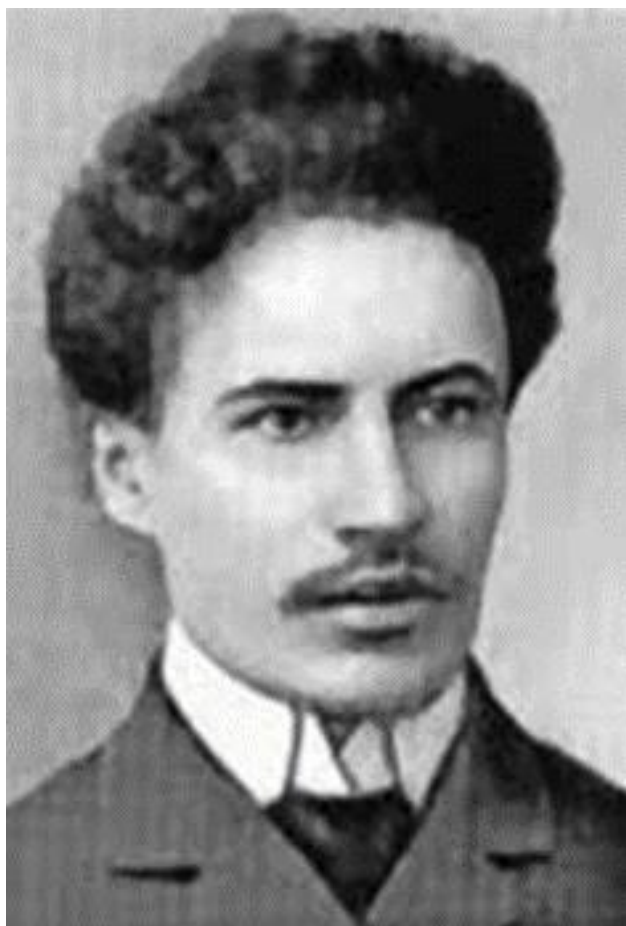
## 10. Українська народна пісня в обробці Я. Степового «Ой, діброво - темний гаю»

Яків Степанович Степовий (справжнє прізвище – Якименко), український композитор, педагог і музичний критик, народився 20 жовтня 1883 р. у Харкові. Його по праву вважають одним із фундаторів національної композиторської школи й продовжувачем традицій Миколи Лисенка. Він — майстер солоспівів, хорових і фортепіанних творів, автор музичних збірок для дітей. а також викладач Київської консерваторії, засновник Державного вокального квартету, завідувач секції національної музики у Всеукраїнському комітеті мистецтв, музично-просвітній діяч, пропагандист світової класики в Україні. Композитор гармонізував 50 українських народних пісень для хору.

Ім'я Степового в 1921 році було присвоєне заснованому ним Державному вокальному ансамблю. В 1969 році на його честь було названо вулицю в Києві.

Вірш Тараса Шевченка є вільним переспівом української народної пісні «Ой дуброво, дубровонько!..», яка побутувала в Галичині й увійшла до альманаху «Русалка Дністровая». Поет міг скористатися з цього варіанта або перекладу пісні польською мовою Я. Чечота. Останнє вірогідніше. Шевченко запозичив з пісні тільки сюжетну схему й значно розширив образну систему.

Джерело: <http://izbornyk.org.ua/shevchenko/slovn28.htm>





## 11. Українська народна пісня в оробці Ю. Вялова «Косив батько, косив я»



Юрія Петровича Вялова в Бердичеві, та й на Житомирщині загалом, знають як викладача педагогічного коледжу та керівника хору ветеранів. Дитиною закінчив музичну школу по класу «баян». А після цього обирає між вокалом і грою на баяні. Батько – фронтовик підтримав сина у його виборі, адже і сам, якби не війна, обрав би для себе творчу дорогу. Вступив на хорове відділення музичного училища в тодішньому Артемівську, нині – Бахмут. Закінчив його, потім вступив до Харківського університету культури, а згодом – навчався в Одеській консерваторії на диригентсько-хоровому відділенні. Відтоді, як потрапив у Бердичів, лишився тут викладачем диригування в педколеджі, а паралельно працював керівником хору ветеранів, який нині має звання народного колективу України.

Результатом творчої діяльності Юрія Вялова є дві збірки хорових творів: для практичних робіт студентів та із репертуару хору ветеранів міста Бердичева за аранжуванням та упорядкуванням автора. За словами митця: «... найбільшою нагородою для мене як хормейстера і педагога є те, що «святу до музики любов» я зумів передати численним учням та сивочолим ветеранам». До речі, у мультиплікаційному фільмі «Жив-був пес» пісню «Косив батько, косив я» виконує ансамбль із села Солониця Лубенського району Полтавської області.

Джерело: <http://berdychiv.in.ua/%D0%B2%D1%8F%D0%BB%D0%BE%D0%B2-%D1%8E%D1%80%D1%96%D0%B9-%D0%BF%D0%B5%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87/>



## 12. Н. Нижанківський «На небі зірка»



Український композитор, піаніст і музичний критик. Нестор Нижанківський народився 31 серпня 1893 року в Бережанах на Тернопільщині в родині відомого композитора, диригента, музичного і громадського діяча, священника Остапа Нижанківського. Вже з восьми років Нестор почав вчитися грати на фортепіано. Нижанківський дуже рідко виступав як піаніст-соліст, але він став одним з найпопулярніших піаністів-концертмейстерів. Те, що він був запрошений як концертмейстер до сольних концертів співачкою світової слави С. Крушельницькою та відомим тоді в Європі тенором О. Руснаком.

Після приєднання Галичини до Радянського Маючи австрійське громадянство, родина Нижанківських скористалася з цієї нагоди і емігрувала з рідної землі на початку 1940 року. Однак для композитора, який мав гіркий досвід емігрантського життя, для якого не існувало поняття свободи поза Україною, життя втратило сенс. Підкошений хворобою й душевним потрясінням організм не витримав навантажень: у таборі для переселенців у Лодзі Нестор Нижанківський важко захворів і помер у шпиталі 12 квітня 1940 року. Його поховали на цвинтарі в Лодзі, а на його могильній плиті був викарбуваний напис «Україно, Україно, ось де твої діти». У 1993 році з ініціативи його сина, співака Олега Нижанківського і за підтримки українського уряду останки композитора були перевезені в Україну і перепоховані в Стрию біля могили батька, Остапа Нижанківського.

Джерело: <http://ukr-music.paradox.dn.ua/nyzhankivskyi-nestor>

**Колядка «На небі зірка»** в обробці Н. Нижанківського яскраво демонструє приналежність до величальних календарно–обрядових пісень зимового циклу, свят, що переважають у слов'янських народів. Первісно колядки супроводжували язичницькі обряди. Дуже стійкими виявились якраз обряди Коляди, пов'язані з ушануванням новонародженого сонця, культом предків. За християнства колядки асоціюються передусім із Різдвом. В арсеналі творчого доробку видатних композиторів Миколи Лисенка, Станіслава Людкевича та ін. налічується їх велика кількість.



### 13. Я. Яциневич «Ой, в Єрусалимі»



8 листопада 1869 року народився композитор, диригент і фольклорист Яків Яциневич, автор великої кількості хорових обробок та духовних хорових творів. На початку 1890-х років познайомився з Миколою Лисенком. Лисенко призначив Яциневича своїм помічником – він брав участь в організації концертів, в підготовці знаменитих подорожей хору по Україні, виступав як диригент і акомпаніатор. Вони співпрацювали протягом 15-ти років, переспівали силу-силенну обробок народних пісень, творів Лисенка, Ліста, Монюшка та ін. Особливе місце в творчості Я. Яциневича займала церковна музика. У 1918 р. в Україні розпочався рух за церковну незалежність. Церковна музика мала створюватися відтоді на основі національних рис українського співу, на основі вивчення паралітургійних жанрів фольклору – кантів, колядок, побожних пісень. З-під його пера вийшли велика кількість духовних творів. На межі 20-30 років ХХ століття, в час коли влада розпочала боротьбу з релігією, а поміж тим і з духовною музикою, практично всі твори композитора, навіть ті, що не мали прямого відношення до церковної музики, були заборонені до виконання. Відродження творів Яциневича розпочинається лише напередодні проголошення незалежності України. Так, у 1989 році Чоловіча хорова капела України імені Ревуцького виконує його колядки та щедрівки. Восени 1920 року Яциневич змушений був залишити Київ. Був важкі, голодні часи. Роботи за фахом неможливо було знайти. Він виїхав на село. Рік жив на Київщині, де

вчителював, збирав фольклор, обробляв народні мелодії. Всього за цей період він написав понад п'ятдесят хорових обробок.

**Щедрівка «Ой, в Єрусалимі»** – це величальна українська народна обрядова пісня, що виконується під Новий рік, тобто у Щедрий Вечір. Відповідно до різдвяно–новорічних звичаїв, щедрівки, як і колядки, величають господаря та його родину. У щедрівках бажають багатого врожаю, добробуту, приплоду худоби, доброго роїння бджіл. Поетичне слово в щедрівках і колядках виконує магічну функцію. Дана щедрівка є тому яскравим прикладом.

Джерело:

[http://mubis.com.ua/index.php/index.php?option=com\\_persons&view=person&id=23](http://mubis.com.ua/index.php/index.php?option=com_persons&view=person&id=23)



#### 14. М. Колесса «Ой, у полі криниченька»



Микола Колесса – відомий диригент, нащадок Колесс, Менцінських, Лаврівських, учень Вітезслава Новака в Празі, ректор консерваторії у Львові з 1953 до 1969 рр., засновник диригентської школи, автор єдиного українського підручника з диригування, академік, професор, герой України, лауреат Шевченківської премії, почесний громадянин Львова, найстарший пластун-сеньйор.

Народився маестро у Самборі, на Львівщині, у родині відомого українського фольклориста, композитора і науковця Філарета Колесси, 6 грудня 1903 року. До Львова тоді приїхав видатний композитор Микола Лисенко. Філарет Колесса, тоді професор Самбірської гімназії, його не зустрів, а через якийсь час вибачився, що мав поважну причину – народився син. Микола Лисенко поцікавився, як назвали немовля, і порадив, нехай буде Микола. Рівно через 50 років Микола Колесса став ректором львівської консерваторії, другим Миколою після Лисенка. Колессу звільнили з посади через те, що не погодився виключити з консерваторії студентів, які у березні 1969 року взяли участь у Шевченківському святі. Микола Колесса важко переживав арешти своїх друзів, він немов замкнувся у собі, був під постійним прицілом КДБ. Сучасні музикознавці відзначають, що у радянський період Микола Колесса дуже мало писав музики.

Ще з юнацьких років належить до Пласту, бере активну роботу у його діяльності. За визначну працю на благо України нагороджений одним з найвищих пластових орденів – Вічного Вогню у золоті. Як учень Академічної гімназії був

прийнятий до 1 полку ім. Петра Конашевича-Сагайдачного 1917 року (формально зареєстрований у полку 28 квітня 1918 року).

Микола Колесса виховав цілу плеяду диригентів, знаних далеко за межами України. Серед них: Степан Турчак, Іван Гамкало, Юрій Луців, Євген Вахняк, Тарас Микитка, Богдан Антків, Роман Филипчук і багато інших, а підручник «Основи техніки диригування» й донині залишається настільною книгою для декількох поколінь музикантів. Він залишив після себе багату та цікаву творчу спадщину: дві симфонії, сюїти, «Лемківське весілля», низку камерно-вокальних і камерно-інструментальних мініатюр, хорові композиції й обробки.

Микола Колесса любив розповідати, що крім музики дуже його вабило малювання. В архіві родини Колесс навіть збереглися деякі малюнки Миколи Колесси, Микола Колесса пояснив своє довголіття тим, що завжди жив у музиці і для музики, що саме добра музика додає людям життя.

**Про пісню «Ой, у полі криниченька»** згадує Микола Гобдич, український хоровий диригент, засновник і керівник муніципального хору «Київ», лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка: «Скажу Вам відверто: не стояло питання в цьому компактні показати імена, які є найбільш популярними, скажімо, на Україні того чи іншого часу. Питання стояло тільки представити найбільш знамениті, найбільш відомі пісні. Я вже прекрасно пригадую ту ситуацію, коли я передзвонював дуже багатьом своїм вчителям, колегам з тим, щоби запозичити у них їхній досвід. Я задавав просто одне звичайне питання: «Скажи, яка твоя улюблена пісня?» Кожен із них починав із саме цієї пісні – «Ой у полі криниченька». Ця пісня дуже відома в Україні, вона відома й на теренах СНД, і, я абсолютно впевнений, закордоном. Це пісня, котра в досить скромному вигляді в десятитактовому вигляді, причому, абсолютно не зіпсувавши природу народної пісні, а тільки додавши такими легкими штрихами гармоніку, котра панувала і котра до сих пір панує в наших українських західних селах. Вона настільки прекрасно зроблена, що кожен раз, коли її співаєш, іще раз переживаєш, певно, те, що колись композитор задумував».

Джерела:

[https://zaxid.net/pyat\\_nevidomih\\_faktiv\\_pro\\_mikolu\\_kolessu\\_n1298732](https://zaxid.net/pyat_nevidomih_faktiv_pro_mikolu_kolessu_n1298732)

<https://www.radiosvoboda.org/a/910629.html>

## 15. F. Gruber, J. Mohr «STILLE NACHT»



*F. Gruber*



*J. Mohr*

«Тиха ніч, свята ніч...» – без наспівування цієї ніжної та проникливої пісні не минає жодне Різдво. Вона так полюбилася українцям, що часом її помилково вважають українською народною колядкою. Але насправді вона була написана в Австрії у XIX столітті, за іншими джерелами у 1818 р.

Вперше «Stille Nacht, heilige Nacht...» (оригінальна назва пісні німецькою мовою) з'явилася у німецьких друкованих пісенниках у 30-х рр. XIX століття, де автори тексту і музики були вказані, як невідомі. Згодом її почув пруський король Фрідріх Вільгельм IV і пісня так припала йому до душі, що король наказав за будь-яку ціну знайти її автора! Не так швидко виконали наказ короля... Але допоміг цьому незвичний випадок! Директор хору австрійського Зальцбурга посварився з хористом, бо той неправильно виконував цю пісню. На зауваження, хорист не тільки мав сміливість заперечити директору, а ще й ошелешив його відповіддю: «Ми завжди співаємо вдома «Stille Nacht, heilige Nacht»... саме так! І врешті-решт – її написав мій батько і він краще знає, як співати!» Досі невідомого автора пісні негайно розшукали. Ним виявився органіст і диригент церковного хору Франц Ксавер Грубер. А автором тексту пісні був приятель Грубера, священник Йозеф Мор. Автор композиції розповів, що створив її 1818 року для Різдвяної служби у церкві святого Миколая у Оберндорфі під Зальцбургом. Тоді ж стала відома і досить курйозна історія створення знаменитої нині пісні. 23 грудня 1818 року помічник вікарія церкви Святого Миколая в Оберндорфі під Зальцбургом. Йозеф Мор з жахом виявив, що миші прогризли міхи органу. Що робити? Адже не можна проводити різдвяну месу без музики! Мору прийшла в голову рятівна думка: потрібна урочиста пісня! Хорал! На клаптику паперу він поспіхом накидав кілька чотиривіршів та стрімголов помчав до сусіднього село, де жив учитель і органіст Грубер. Після тривалих умовлянь музикант погодився допомогти приятелеві і

написав до віршів мелодію. 24 грудня 1818 року під склепіннями церкви Святого Миколи вперше прозвучали слова: «Тиха ніч, свята ніч» ... З моменту пісня почала свою тріумфальну ходу спочатку Австрією, а потім і Німеччиною.

Органістові Груберові ще пощастило: слава, нехай із запізненням, але все ж прийшла до нього. Решту днів він прожив в заслуженій пошані. А ось автор віршів Мор популярності так і не дочекався: в 1848 році він помер у злиднях у віці 56 років.

«Stille Nacht, heilige Nacht» надихала композиторів різних національностей та поколінь на створення власних опрацювань цієї пісні та використання її у своїх творах. Серед них – Макс Регер, Артур Онегер, Кшиштоф Пендерецький, Альфред Шнітке, Макс Брух та ін. Пісню, що спочатку була написана німецькою та стала абсолютною різдвяною класикою, переклали і виконують 300 мовами і діалектами!

Джерело: <https://portal.lviv.ua/news/2018/01/07/tiha-nich-svyata-nich-istoriya-nayvidomishoyi-u-sviti-kolyadki>



**Оригінальний текст німецькою:**

Stille Nacht! Heilige Nacht!

Alles schläft; einsam wacht: Nur das traute hochheilige Paar.

Holder Knab im lockigen Haar,

Schlafe in himmlischer Ruh!

Schlafe in himmlischer Ruh!

Stille Nacht! Heilige Nacht!

Gottes Sohn! O wie lacht: Lieb' aus deinem göttlichen Mund,

Da schlägt uns die rettende Stund,

Christ in deiner Geburt!  
Christ in deiner Geburt!  
Stille Nacht! Heilige Nacht!  
Die der Welt Heil gebracht,  
Aus des Himmels goldenen Höhn: Uns der Gnaden Fülle läßt seh'n: Jesum in  
Menschengestalt,  
Jesum in Menschengestalt:  
Stille Nacht! Heilige Nacht!  
Wo sich heut alle Macht: Väterlicher Liebe ergoß  
Und als Bruder huldvoll umschloß  
Jesus die Völker der Welt,  
Jesus die Völker der Welt.  
Stille Nacht! Heilige Nacht!  
Lange schon uns bedacht,  
Als der Herr vom Grimme befreit,  
In der Väter urgrauer Zeit: Aller Welt Schonung verhieß,  
Aller Welt Schonung verhieß.  
Stille Nacht! Heilige Nacht!  
Hirten erst kundgemacht: Durch der Engel Alleluja.  
Tönt es laut aus Fern und Nah:  
Christ, der Retter ist da!  
Christ, der Retter ist da!

**Сучасний переклад колядки українською:**

Тиха ніч, свята ніч!  
Ясність б'є від зірниць.  
Дитинонька Пресвята,  
Така ясна, мов зоря,  
Спочиває в тихім сні.  
Тиха ніч, свята ніч!  
Ой, зітри сльози з віч,  
Бо Син Божий йде до нас,  
Цілий світ любов'ю спас,  
Вітай нам, святе Дитя!  
Свята ніч настає,  
Ясний блиск з неба б'є,  
В людським тілі Божий Син: Прийшов нині в Вифлеєм: Щоб спасти цілий світ.  
Тиха ніч, свята ніч!

Зірка сяє ясна,  
Потішає серця,  
Величає Христа.  
Дитя святе, як зоря,  
Нам світи, зоря ясна!  
Тиха ніч, ніч свята,  
Благістю повита.  
Світла діва пречиста: І дитинонька свята: Спочивають в сні,  
У небеснім сні.  
Тиха ніч, ніч свята: Велич і чистота.  
Ясна зіронька зійшла,  
Вість благу принесла,-  
Наш Спаситель прийшов,  
Божий син прийшов!  
Тиха ніч, ніч свята,  
Славім, люди, Христа!  
Милість Божа і любов: З ним прийшли на Землю знов,  
Мир, надія й любов,

Мир, спасіння й любов! *(Переклад Олени Мігунової, вперше виконувався у Київській національній філармонії в середині 1990-х рр. Петром та Павлом Приймаками у супроводі ансамблю «Рідні наспіви»).*



## 16. Євген Станкович «Україно моя»



Євген Станкович зумів пронести український національний настрій крізь цензуровану радянську систему. Політбюро заборонило його фольк-оперу «Коли цвіте папороть» – цей твір виконали аж через 35 років уже в незалежній Україні. Лауреат Шевченківської премії, Герой України, відкрита й позитивна людина, яку досі можна зустріти на власних концертах у Будинку звукозапису Українського радіо – Євген Станкович розповідає «Локальній історії» про тисячолітній український фольклор, підпільне прослуховування музики в радянськи час.

«Мої музичні смаки далекі від джазу, року і попу. Але я чую ці жанри на телебаченні та по радіо – є багато прекрасних колективів. Коли я був молодим, мені дуже подобався гурт Queen, вважаю його визначним», – говорить про себе композитор.

В інтерв'ю «Локальній історії» композитор говорить: «Мене вразив один катрен Нострадамуса. У ньому йшлося про те, що на річці Борисфен буде розквіт музичної, духовної, загалом культури. Я це постійно повторюю в різних країнах світу, повторюю тут: якщо Україна має тисячолітню музичну історію і до цього часу вона збереглась – отже, є потреба у цьому. Я стверджую, що практично в усіх країнах світу музиканти-вихідці з України сидять у найкращих оркестрах, вони викладають у найпрестижніших вишах Сполучених Штатів Америки та країн Європи».

Джерело: <https://localhistory.org.ua/texts/interviu/muzika-vichna-naskilki-vichna-liudina/>

Музика у всі часи, особливо в такі драматичні, трагічні, завжди грала важливу роль. Зараз дуже багато моїх колег закордоном (і пісенники, і композитори) показують українську музику, і нині за такий короткий термін світ пізнав більше музики сучасних українських композиторів, як за усі попередні десятиліття. Це свідчить про те, що музика і культура грають дуже велику роль.

Ті композитори, що я знаю, вони щиро відгукуються на воєнні події. Саме слово «кон'юнктура», якщо перевести, це пристосування до тих подій, які відбуваються. Частково може бути і так. Наприклад, четверо моїх внуків жили у Бучі і лише чудо їх врятувало, бо ще би пів дня – і все. Це від людини залежить, від того, хто що бачив. Лятошинський написав Третю симфонію з вражень від Другої світової і зараз композитори будуть писати на тему війни. Це стресова ситуація в житті багатьох, а людина творча – кожна зі своїм баченням та світосприйняттям. Я не думаю, що у нас буде багато кон'юнктури.

У 2001 рр. студенти разом з викладачами кафедри мистецької освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка підготували номер для звітнього концерту, в якому виконали твір «Україно моя» Є. Станковича і глядачі сприйняли цей виступ на дуже високому емоційному рівні, про що свідчили бурхливі довготривалі оплески.

Джерело: <https://suspilne.media/culture/283284-kompozitor-evgen-stankovics-ukrainskij-narod-zaraz-zbrojni-sili/>



## 17. «Ой чий то кінь стоїть» обр. Анатолія Авдієвського



Видатний хоровий диригент і композитор Анатолій Тимофійович Авдієвський відкрив нову епоху хорового співу, продовжив і блискуче удосконалив традиції славних попередників, поєднавши фольклорний народний спів з сучасним виконанням та професійною майстерністю. Генеральний директор-художній керівник Національного заслуженого академічного українського народного хору імені Г. Верьовки та з колективом провів понад 3000 концертів у багатьох країнах світу. Органічно поєднав народну й академічну манери співу, до репертуару входили обробки українських народних пісень, пісень народів світу та хори на вірші сучасних поетів. Загалом з-під пера Маестро вийшло понад сорок творів, вони міцно увійшли в репертуар не лише вище згаданого хору, але й численних інших професійних та аматорських хорів. Він став автором численних обробок фольклорних творів, пісень народів світу. Митець вважав: «...саме в народній пісні захована душа людська... Дуже багато можна освітити, збагатити, позбавити якогось негаразду тільки завдяки вірі в Господа Бога та в силу мистецтва». Маестро заявив, що еталонний характер української пісні з часів Григорія Верьовки залишається незмінним у репертуарі хору, до якого входить «Ой чий то кінь стоїть» в обробці А. Авдієвського. А ще Авдієвський любив малювати портрети й пейзажі, фотографувати. Анатолій Тимофійович мав велику колекцію фотоапаратів – майже 400 – від «лейки» до найсучасніших, перший з'явився ще 1945 року.

Джерело: <https://art.lib.kherson.ua/mistetski-obrii-tvorchosti--anatoliya-avdievskogo-do-90-richchya-vid-dnya-narodzhennya-ukrainskogo-horovogo-dirigenta-i-kompozitora.htm>

**Українська народна пісня «Ой, чий то кінь стоїть»...** Автор цієї народної пісні невідомий та вона дуже популярна не лише в Україні, а й за кордоном. Кінь – також персонаж українського фольклору. Український мовознавець та лінгвіст Віталій Кононенко твердить, що «кінь уособлює для українця вільне життя, нескорений дух, стриманість дій та вчинків». Він служив засобом пересування не тільки людей на землі, а й Богів на небі. Кінь супроводжує і слов'янських Богів – Дажбога, Хорса, Світовида, Перуна. Він – символ руху взагалі: як земного, так і небесного. Мотив божества коней присутній і в культовому мистецтві на широких просторах від Європи до Індії.

Джерело:

<https://m.facebook.com/media/set/?set=a.631425723550629.1073741836.564004763626059&type=3>

Видатному польському кінорежисеру та сценаристу Єжи Гоффману подобається слухати українські пісні, зокрема: «Два кольори» і «Ой, чий то кінь стоїть». У його драмі «Вогнем і мечем» є фрагмент, де полковник Війська Запорозького Юрко Богун співає українську народну пісню «Ой, чий то кінь стоїть»!



## 18. «Сіно моє сіно» в обр. М. Леонтовича

Український композитор, хоровий диригент, піаніст, педагог, збирач музичного фольклору, громадський діяч. Микола Леонтович – його називають “Українським Бахом” за величезний внесок у розвиток хорової музики. Автор широковідомих хорових обробок українських народних пісень «Щедрик», «Дударик», «Козака несуть», «Ой з-за гори кам'яної» та ін. Його різдвяна щедрівка «Щедрик» перекладена багатьма мовами і відома у англomовному світі як Carol of the Bells. Улюблене заняття в період навчання – обробка народних пісень. Дуже часто Леонтович записував їх, слухаючи співаків та молодь, сидячи в парку на лавці. Пізніше він використовував свої студентські записи для написання музики.

В обробках народних пісень Леонтовича все становить надзвичайний інтерес: поліфонічна тканина і гармонія, народна і авторська мелодика та метро-ритм народної пісні. Обробки Леонтовича насичені, здавалося б, діаметрально протилежними якостями: складністю і простотою, мудрістю і наївністю, символікою і реалізмом, узагальненістю образного змісту і глибиною підтексту, об'єктивністю епосу і характерністю портретних зарисовок та динамікою дії драми, історичною вірогідністю пісні і сучасністю почуттів, що зазвучать в його обробках.

Музична спадщина Леонтовича – це неоціненний внесок в українську та світову музичну культуру. Без творчості нашого класика зараз неможливо собі уявити хорове мистецтво ХХІ століття в усьому його різноманітті. Ім'я Миколи Леонтовича сприймається з великою пошаною: обробки українських народних пісень, які й донині є неперевершеними і їх виконують всі українські хори в Україні і за її межами.

Джерело: <http://leontovychmuseum.org.ua/life-and-creativity/>

**Про пісню Сіно моє, сіно.** Лірична пісня, обробка здійснена для жіночого хору а саррелла. Взята Леонтовичем із ч. III «Збірничка» Поліщука – Остаповича (К., 1913, № 4) Крім куплетів, що їх подав Леонтович, там є ще 7 куплетів. До речі, ця пісня походить з села Лихосілка Житомирського повіту на Волині!





## 19. «Садок вишневий коло хати» обр. Б. Вахнянина



**Вахнянин Богдан Іванович** — український композитор, диригент, громадсько-музичний діяч, небіж Анатолія Вахнянина. Соціальна загостреність порушених Шевченком проблем - неповторна краса й мужність його віршів привернули увагу до його творів багатьох композиторів другої половини 19 століття. Відомим з цієї тематики став хор Б. Вахнянина «Садок вишневий коло хати». Тарас Шевченко виступив як поет–новатор, привніс з собою в українську літературу «слово нове», новий світ поезії, неповторні образи, картини і барви, небачене раніше багатство, щирість тем, ідей, мотивів, жанрових форм, вивів українську літературу на шлях реалізму, народності.

Твір «Садок вишневий коло хати» являє собою жанрову музичну картину, яка відображає побут щасливої української родини. Т. Шевченко мріяв про заможну, вільну, щасливу та багату Україну, де він буде мати свій власний будинок з вишневим садом, у якому буде доживати свої роки з родиною в щасті та любові. На жаль це все залишилося у мріях, і саме вони надихали на створення багатьох ліричних віршів, окремих епізодів і надали натхнення та сюжет для написання багатьох акварелей, картин, на яких була зображена селянська хатка з квітучим вишневим садом. Світла, прозора поезія вірша дихає теплом весняного підвечір'я, ароматом квітучих вишень, озвучена співом солов'я... А музика твору, її виражальні засоби в унісон співзвучні цьому ласкавому, ніжному побутовому пейзажу.

Джерело: [https://maximum.fm/sadok-vishnevij-kolo-hati-taras-shevchenko-analiz-tvoru-jogo-ideya-tema-ta-obrazi\\_n211315](https://maximum.fm/sadok-vishnevij-kolo-hati-taras-shevchenko-analiz-tvoru-jogo-ideya-tema-ta-obrazi_n211315)

## 20. Eduardo di Capua, Giovanni Capurro «O sole mio»



Едуардо ді Капуа



Джованні Капурро

17 березня 1898 року глядачі вперше почули одну з найвідоміших італійських пісень – O Sole Mio. Згідно з однією з байок, під час Літніх Олімпійських ігор в Антверпені (1920) оркестр потрапив у скрутну ситуацію: диригент втратив нотні листи з гімном Італії, і музиканти не могли зіграти потрібну мелодію. Вихід знайшовся швидко: замість гімну оркестр виконав O Sole Mio – цю пісню диригент пам’ятав напам’ять. Авторами шедевра стали два неаполітанці. Спочатку Джованні Капурро написав текст і показав його своєму знайомому композитору - Едуардо ді Капуа. Той невдовзі вирушив у подорож зі своїм батьком, скрипалем, до Одеси. Його вразив прекрасний світанок на Чорному морі, і це надихнуло його до написання музики - мелодію до «O sole Mio». Щоправда, авторам пісня не принесла ні багатства, ні слави — вони продали права на неї одному італійському видавництву за 25 лір, а через два роки померли в бідності. Натомість наступні покоління шедевр гідно оцінили: у різні роки пісню виконували Енріко Карузо, Лучано Паваротті, Пласідо Домінго. Цікаво, що широку популярність шлягер O Sole Mio приніс 13-річному Робертіно Лоретті! Хлопчик тоді підробляв в італійських кафе, виконуючи різні пісні, і один із його імпровізованих концертів почув знаменитий датський продюсер. Лоретті тоді співав O Sole Mio. Незабаром хлопчик став світовою зіркою, а сингл із неаполітанською піснею отримав статус золотого. Інша цікавість полягає в тому, що пісня спочатку не мала бажаного успіху, не перемогла на початку 900, на найважливішому неаполітанському пісенному конкурсі. Однак, як це часто буває, великий провал – це прелюдія до чогось несподіваного та грандіозного, те, що сталося з «O Sole Mio».

Джерело:

[https://m.facebook.com/VinCultureCode/posts/265041821846431/?locale=ar\\_AR](https://m.facebook.com/VinCultureCode/posts/265041821846431/?locale=ar_AR)

## 21. Володимир Шинкарук «Купальська».



Шинкарук Володимир Федорович – автор і виконавець своїх пісень, ведучий і режисер. Працював професором кафедри музики і хореографії з методиками викладання Житомирського державного університету імені Івана Франка, а також у Київському Національному університеті культури та мистецтв.

Його наукові інтереси лежали у сфері історії літератури та мистецтва, літературного краєзнавства. Постійно поєднував науково-педагогічну діяльність з концертними виступами. Як автор і виконавець був переможцем багатьох музичних фестивалів і конкурсів, виступав з концертами у Польщі, Словаччині, Угорщині, Німеччині, Франції, США.

В. Шинкарук також член Національної спілки письменників України. Нагороджений орденом «За заслуги III ст.» (2009), почесними відзнаками Міністерства освіти та науки України «Відмінник освіти України» (1999), «Петро Могила» (2009) та іншими нагородами. Виховав цілу плеяду відомих науковців, журналістів та митців.

Лауреат Всеукраїнської премії ім. І. Огієнка (2008), володар I премії Всеукраїнського літературного конкурсу «Коронація слова» в номінації «Пісенні тексти про кохання» (2010).

Якось Володимир Федорович поділився з колегами новою піснею та наспівав «Купальську». Пісня сподобалась, а Валентин Федорченко зробив аранжування для мішаного хору. Твір увійшов до репертуару навчального хору «Артанія».



## Цюряк Ірина Олександрівна



Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мистецької освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка. Освіту здобула у Київському державному педагогічному інституті ім. О.М. Горького. Науковими інтересами визначає інноваційні технології підготовки здобувачів мистецьких спеціальностей. Особливу цікавість викликають синтезовані види мистецтв та їх сучасна презентація. Постійний учасник колективу «Лебеді кохання» та жіночого вокального квартету викладачів кафедри мистецької освіти. Входить до складу журі престижних всеукраїнських та міжнародних конкурсів і фестивалів. Керівник кваліфікаційних та наукових студентських робіт, що отримують високі бали на захисті і призові місця на конкурсах.

# Борисенко Наталія Сергіївна



Викладач кафедри мистецької освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка, у якому здобула вищу освіту. Наукові інтереси: історія мистецтв, теорія і практика мистецької освіти, рок–культура сучасності. Постійний учасник колективу «Лебеді кохання» та жіночого вокального квартету викладачів кафедри мистецької освіти, який є неодноразовим переможцем всеукраїнських та міжнародних мистецьких конкурсів. Член журі та організатор традиційних відкритих фестивалів творчості «Студентська Ліра імені Володимира Шинкарука» та «Листопад–фест». Є художнім керівником студентських творчих колективів, що активно беруть участь у мистецьких заходах міста й області.



# Грушак Ірина Володимирівна



Концертмейстер кафедри мистецької освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка. Працює у своїй рідній Alma mater з 1993 року. Активно займається концертною діяльністю: неодноразово як концертмейстер бере участь у різноманітних мистецьких проєктах і заходах спільно з солістами–вокалістами, інструменталістами та хором. Є постійною учасницею колективу «Лебеді кохання» та жіночого вокального квартету викладачів кафедри мистецької освіти, який презентує свою творчість на всеукраїнських та міжнародних конкурсах і фестивалях і отримує вищі нагороди та відзнаки, зокрема: престижна премія за збереження та розвиток інструментального мистецтва України, численні гран–прі. Наукові інтереси: концертмейстерська практика роботи з хором, вокальна музика епохи Ренесансу, сучасна духовна музика, новітні підходи до сучасної мистецької освіти.